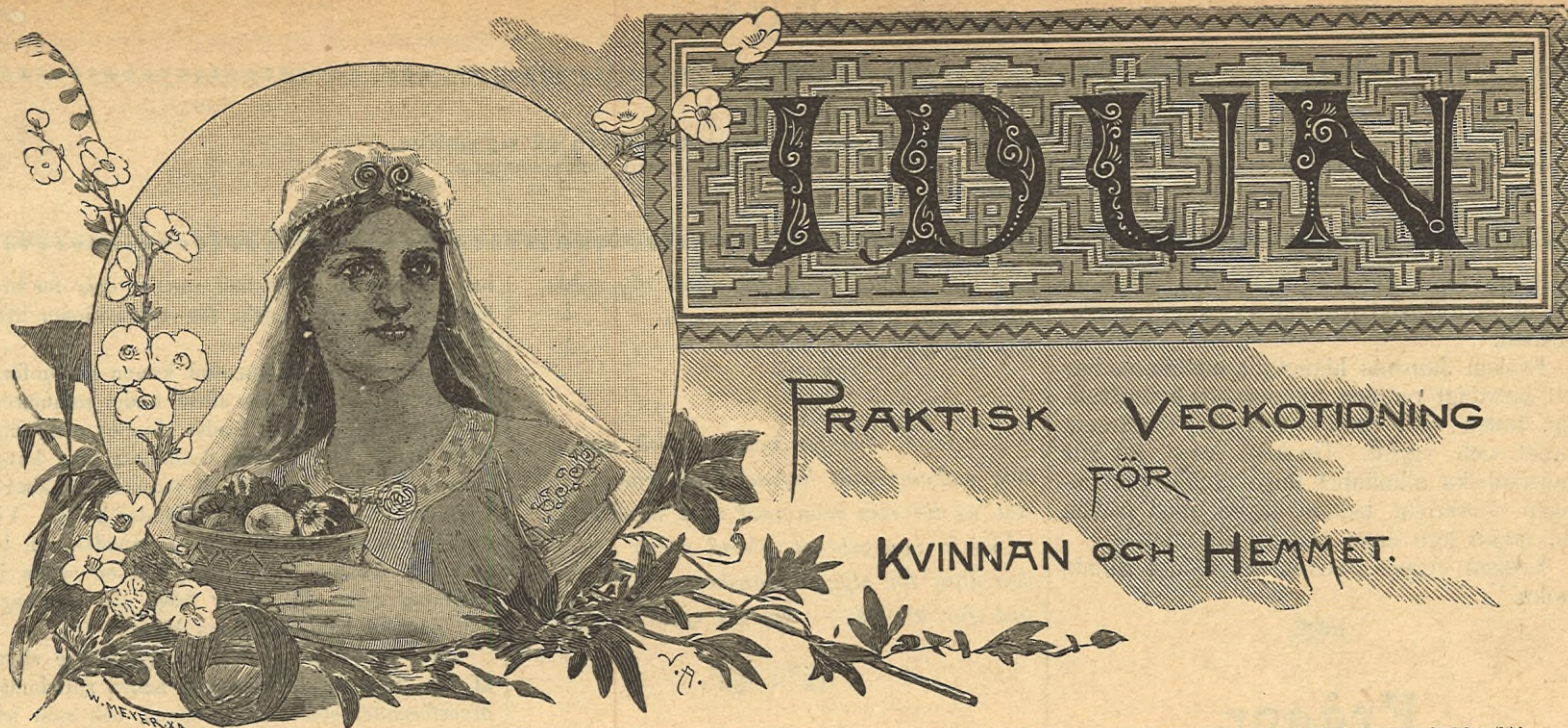

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

Stockholm, Germaniska Boktr.-Åktt.

N:r 35 (141)

Fredagen den 29 augusti 1890.

3:dje årg.

Annonspris:
35 öre pr petitråd (10 stafvelser).
För »Platssökande» och »Lediga platser»
25 öre.
Utländska annonser 70 öre pr petitråd.

Tidningen kostar
endast 1 kr. för kvartalet, med
Iduns- Mode- och Mönstertidning
1 kr. 65 öre;
postarvodet inberäknadt.

Redaktör och utgivare:
FRITHIOF HELLBERG.
Träffas å byrån kl. 10—11.
Allm. Telef. 61 47.

Utgifningstid:
hvarje helgfri fredag.
Lösnummerpris: 15 öre
(vid kompletteringar).

Byrå:
Hamngatan 16, 2¹/₂ tr.
(midt för Kungsträdgården.)
Prenumeration sker i landsorten å post-
anstalt, i Stockholm hos redaktionen.

Agnes Janson.

På ett kortare besök i sitt fosterland befinner sig för närvarande åter en af de kvinnor, hvilka bidragit att göra det svenska namnet känt och värderadt hos det stolta Albion. Föregångnen af två sådana storheter som Jenny Lind och Kristina Nilsson, måste den, som på deras område i världsstaten London skall hafva någon utsikt att lyckas, ega mycket goda förutsättningar. Och sådana hafva ingalunda saknats hos *Agnes Janson*. Från barndomen begåfvad med en god röst och ett fint musikaliskt öra, väckte hon redan vid sitt inträde i härvarande musikkonservatorium de bästa förhoppningar om sig. Professor Günther blef hennes förste lärare i sång. Efter att hafva genomgått konservatoriet, erhöll hon engagement vid k. operan härstädes. Bland de uppgifter hon där utförde torde särskildt böra framhållas Fides' svåra, men tack samma parti i operan »Profeten». Under tiden fortsatte hon alltjämt flitigt sina sångstudier, numera för hr Hugo Beyer, hvilken

allt fortfarande leder desamma. Ty ännu i dag arbetar den flitiga sångerskan på utvecklingen af sin präktiga allstämma.

År 1885 begaf fröken Agnes Janson sig till London, där hon studerat vid Royal Academy och för professor Randegger. Vid Royal Academy erhöll hon belöningsmedalj för engelsk deklamation.

I London uppträdde hon första gången tillsammans med Kristina Nilsson på en välgörenhetskonsert i Albert Hall. Sedan dess har hon hvarje år medverkat vid flere af de stora konserterna i London, hvarjämte hon, ensam eller i sällskap med andra framstående förmågor, företagit konsertresor till flere orter inom England och Skottland. Och öfverallt har hon af såväl af publik som kritik mötts af det enstämmigaste bifall, så att hon för närvarande, enligt en engelsk musiktidnings uppgift, är en af Englands förnämsta konsertsångerskor. På scenen har hon ej uppträdt sedan sin vistelse i det britiska riket. Som hon emellertid äfven efter god dramatisk be-

Tag väl vara på minuterna; timmarne taga vara på sig själva.
LORD CHESTERFIELD.

gåfning, lærer hennes afsikt vara att inom en ej så aflägsen framtid återgå till operascenen.

Fröken Jansons klangfulla altstämma har ett betydligt omfång, tonansatsen är förträfflig, tonen själf rund och fyllig, föredraget bredt och varmt. Önskligt vore, att vår musikaliska allmänhet finge tillfälle personligen återknyta bekantskapen med fröken J., innan hon ånyo afreser till utlandet.

Fröken Agnes Janson är född i Stockholm.

Frågor.

Efter Richard Leander.
Af G. Å—K.

*Kysst det kom till mig en vacker flicka.
»Du som är poet» — hon sade —
»kan mig
nog förklara, hvad jag många dagar,
fast förgäfses, sökt att grubbla öfver:*

*Strålände högt öfver pappas trädgård,
soäfoar hvarje natt en guldröd stjärna.
Rundt kring henne, ljusbelytna, lätta
molnen sig i vida kransar ordna.
Aldrig så jag sett en stjärna blänka!
Hvad hon blänker, vill jag gärna veta.*

*Och därhemma kotttrar hvarje afton
liten fågel uti mörkgrön fura;
ack, så obetydlig där han sitter,
men så ljufligt klinga dock hans toner.
Aldrig så jag hört en fågel sjunga!
Hvad han sjunger, vill jag gärna veta.*

*Men det underbaraste jag sparar
nu till sist: uti mitt eget fönster
trenne dagar har en blomma spirat,
som ej någon hemma igenkänner.
Härligt pråla hennes hvita blommor,
gyllne trådar ner ur kalken hänga,
och balsamisk soäfoar lätta doften
liksom tanken i min stilla boning.
Aldrig har jag sett en sådan blomma!
Hvad hon doftar vill jag gärna veta.»*

*Och jag sade: »ack, du kära flicka,
när i morse klockan slagit åtta
och omkring dig sommarsolen lekte,
varligt dröjande ännu på kudden —
sof du likoäl djupt; men slutligt
hennes strålar dina ögon kysste —
hvad du drömde då, det sjunger fågeln,
strålar stjärnan uppå nattlig himmel,
och detsamma doftar äfven blomman.*

*Böj ditt hufvud fram, jag skall dig sakta,
sakta säga det, att ingen annan
här det hör.»*

*Då for hon upp helt häpen,
slog omkring mitt hufvud sina armar,
slöt så till min mun med sina händer:
»Usch!» hon utbrast, »hvad poeter
äro dock för stygga människor —
tyst för all del — säg det ej åt mamma!»*

En obligatorisk fara.

Några ord till mödrarna om vaccinationen
och huru den bedrifves hos oss.

II.

Hvilka äro då de reformer angående skyddskoppypningen vi böra fordra?

De kunna i korthet formuleras så:

1:o) animalisk vaccin skall, där det är möjligt, användas i stället för humaniserad.

2:o) Vaccinationen skall ske genom läkare eller i alla fall kontrollen öfver densamma i hög grad skärpas.

3:o) Tvånget borttages, och frivilligheten inträder.

Många af Iduns läsarinor känna kanske icke skillnaden mellan animalisk vaccin (lymfa) och humaniserad.

Animalisk vaccin kallas den vätska, som tages direkt från kokroppen. Jenner fann nämligen den första tråden till sin epokgörande uppfinning däri, att människor, som blifvit smittade af en ofta å kons spenar uppträdande liten koppa, lättare motstodo smittkoppor. Han fullföljde under många år denna ledtråd, inympade var från kokoppor på människor och ytterligare från människa till människa. I båda fallen vunnos samma resultat, och ingen nämnvärd skillnad kunde iakttagas mellan verkningsgarna af direkt från kokroppen hemtadt var — animalisk vaccin — och sådan från människokroppen — humaniserad vaccin. Den senare har flere fördelar. Den är lättare tillgänglig och den håller sig längre »levande», d. v. s. dess förmåga att »slå an» är större och varaktigare.

På kons spenar uppträda dessutom ofta s. k. »falska koppor», som äro nästan verkningslösa i och för ympning, och det är svårt att skilja dem från äkta. Den äkta koppan uppträder mera sällan, och i början af vaccinationens införande utfästes belöningar för upptäckandet af äkta kokoppor, med hvilka den humaniserade vaccinen kunde »förnyas».

Af alla dessa skäl blef det den humaniserade vaccinen med sina faror, som blef den gällande.

På sista tiden har man dock funnit ett sätt att skaffa sig ständigt tillgång på animalisk vaccin. Man vaccinerar kalvar! Naturligtvis med animalisk lymfa. Detta sätt användes t. ex. i Stockholm, där på vederbörande inrättning alltid finnas med kokoppor ympade kalvar, på det att å klinikerna ständigt må fin-

nas tillgång på animalisk vaccin, dels för bruket å klinikerna, dels för rekvisitioner från landsorten.

Skulle icke denna metod kunna genomföras i stort och så, att det alltid under sommarens vaccinationsmöten å landet funnes att tillgå frisk lymfa, och skulle detsamma icke kunna vara fallet hela året om å veterinäranstalterna i städerna? Jag ser intet hinder härför. Visserligen skulle det medföra kostnader och besvär för kommunerna, men kan en sådan invändning gälla, då det är fråga om våra barns och därmed hela nationens helse?

Man vore då alldeles fri frå hvarje skytt af den fara för ärftliga och andra sjukdomars öfverförande, som nu förefinnes, och som icke kan förnekas, äfven om den kan öfverdrivas. Därmed vore ock ett annat godt vunnet. Den motvilja mot vaccinationen, som ännu ganska allmänt existerar, särskildt bland allmogen och de fattigare klasserna, skulle då lättare försvinna och vi utan fruktan för dess vådor kunna tillgodogöra oss alla vaccinationens fördelar.

De finnas visserligen, som äro så rädda, att de frukta, att äfven animalisk vaccin kan skapa nya sjukdomar, t. ex. tuberkulos o. s. v. Huruvida detta är möjligt, kan jag ej bedöma, men har hört läkare absolut förneka det. För resten är det ju alltid lätt att kontrollera djurets helse vid tagningen af lymfa.

* * *

Om denna reform genomfördes, skulle yrkandet på, att vaccinationen omhändertoges af läkare, kunna förfalla. Ty då behöfdes ju blott den lilla färdighet och handlag, som fordras för själfva ympningen. Och någon »aftagning» behöfdes ju ej då.

Men som det nu är, står denna fordran kvar. Jag vill icke härmed kasta en förolämpning mot alla de samvetsgranna vaccinatorer och vaccinatricer, som nu omhänderhafva skyddskoppypningen. Jag vet, att det finnes många skickliga, nitiska och noggranna sådana.

Men jag vågar påstå, att det blott i få fall är dem möjligt att utföra den kontroll öfver barnens och föräldrarnes helse, som är nödig, och som instruktionen föreskrifver. Detta kan endast läkaren vara fullt kompetent till.

Kommunalförordningen för landsbygden stadgar, att kommunerna skola utse en eller två personer, som bland annat hafva i uppdrag »att med uppmärksamhet följa vederbörande vaccinatorers förhållande i utföringen af deras kall samt tillse, att de följa sina föreskrifter.»

Verkan af denna förordning är fullkomligt af noll och intet värde. Om en nämndeman eller dylik person infinder sig vid vaccinationsmötena eller icke, inverkar ej på frågan om faran eller icke faran. Och deras tjänstgöring inskränker sig vanligen till att bestämma tid och plats för mötena samt — anmäla de tredskande. Provincialläkaren skall delgifvas kallelse till dessa möten, för att han, om han så aktar nödigt, må kunna komma tillstädes.

Men om han icke aktar nödigt? Ja, då får det gå ändå! Och det går — men huru?

* * *

Hvad *tvånget* beträffar, så kan man lätt förstå, att detsamma måste anlitas vid införandet af vaccinationen i början af århundradet.

Ympningen var något så nytt, så främmande. Och på landsbygden fruktade man densamma oerhördt. Den mängd skrifter i ämnet, som spreds, hjälpte icke mycket. Och så tillgreps tvånget.

Men skulle det väl verkligen behövas ännu? Ja, kanske just därför, att vaccinationen bedrifves såsom sker och allmänheten sålunda af en fruktan, som — jag tror mig ha visat det — *kan* vara grundad, söker undandraga sig densamma.

Att detta tvång ännu anses behöfligt, synes mig just vara det bästa beviset, för att reformer äro af nöden. Undandröj alla grunder för farhågorna, och intet tvång skall mera behövas.

I alla händelser är detta tvång *drubbelt* orättvist, då det med eller mot vår vilja kastar oss in i de faror, som vaccinationen kan medföra. Frågan om upphäfvandet af vaccinationstvånget har också flere gånger dragits inför riksdagen, senast af stockholmsrepresentanten P. A. Siljeström, jag vill minnas 1885 eller 1886. Men förgäfvades.

Nu kan man visserligen säga, att staten måste ha rätt att tvinga alla sina medlemmar att iakttaga vissa, för allas gemensamma bästa nödiga försiktighetsmått.

Men hvar är gränsen för en dylik rätt? Skulle det i våra dagar gå an att införa obligatorisk ympning af rabiesgift eller kolerabaciller à la Pasteur och Koch? Näppeligen. Detta tvång är en förhatlig kvarleva från gamla tider, som måste bort. Men de medicinska myndigheterna sätta sig däremot — och så är det »gammalt och häfdvunnet».

Ja, doktor Alrik Törnblom, hvars skrift i ämnet jag i den första af dessa uppsatser citerade, gick 1874 till och med så långt, att han äfven ville ha obligatorisk omvaccination! »Så länge vi fortfarande hafva nattvardstvång, skulle vi väl äfven med utsikt till framgång kunna stadga omvaccinationstvång!» utropar han. Men det var 1874! Nu hafva vi icke längre något nattvardstvång. Och jag skulle därför vilja vända om hans ord och säga: »När vi ha kunnat taga bort nattvardstvånget, borde vi väl äfven kunna få bort vaccinationstvånget!»

* * *

Då jag nu avslutar dessa små funderingar, ber jag att få återupprapa, hvad jag i början yttrade: nämligen att det ingalunda varit min mening att uppträda mot *vaccinationens välsignelser*. Tvärtom har min afsikt varit att fästa uppmärksamheten på nödvändigheten att se till, det vi icke förlora dessa välsignelser, genom att slentrian och ovårdsamhet få innästa sig i skötseln af ett så viktigt värf.

Jag hoppas också, att ingen af Iduns förståndiga läsare uppfattat min mening anorlunda, och att de icke genom mig må ha blifvit afskräckta från att i tid låta ympa sina barn. Jag vill endast, att större varsamhet vid vaccinationen måtte iakttagas och reformer införas. Till dess detta skett, anser jag, att ingen är närmare än *mödrarna* till att *själfva* se till, att alla försiktighetsmått vidtagas.

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Också ett porträttgalleri.

Börja din vandring i konungens borg och sluta i ståtarens koja, börja i norr och sluta i glödande söder, börja så långt tillbaka, som saga och sägner gå, och fortsätt färden från tidsålder till tidsålder, och i oändlig mångfald skola tafornas färger och figurer vexla. Men alldeles främmande skall du aldrig känna dig, ty ett drag är öfverallt gemensamt. Det har icke kunnat och kan inte undvikas, att »städse blifver hvarje mänskohjärta mänskligt.»

Detta hjärta klappar dig till mötes i den sista romanen; men du kan ock förnimma dess slag, om du läser inskriften på den mossiga runsten, som Tove Bryde reste efter »sin älskade Thorgunn», och i hvilken han ber stenen att länge vittna om Brydes sorg: »Mycket länge må dessa Brydes runstafvar lefva!»

Sin älskade Thorgunn! Är detta runstenarnes språk? Hade deras tid rum för så vecka känslor?

Om krig och krigiska bragder tala runstenarna på hundratals ställen; ej sällan berättade de om fredliga idrotter. Stundom nämnes en kvinnas namn, och vackert betecknande är det, att så ofta detta sker, kan man vara viss på, att stenen icke talar om strid; kvinnonamn äro fredliga härolder. Får jag för Iduns läsare presentera några af runstenarnes kvinnor?

Sin älskade Thorgunn! Det var saknadens språk; runstenarne tala ock den svärmande kärlekens. Vekligt känslspråk tillät ej tidens lynne, och mycken ordstät förbjöds af granitens hårdhet, men hvad behöfdes också många ord, när människohjärtats ljufvaste känslor kunde uttryckas så kort som det skett på Götlundastenen: »Anunds dotter är min ro!» Med respekt för alla de vackra uttryck, som våra skalder och författare gifvit åt kärlekens drömmar, något i all sin enkelhet vackrare, af den ljufvaste poesi mera genomadt än det nyss nämnda vet jag icke. Enhvar man, som kämpat med lifvets svårigheter och eger, egt eller drömt om maka och hem, skall säkert för båggedera ej veta skönare namn än detta: *min ro!* Och han åtminstone skall lätt kunna föreställa sig Anunds dotter, där hon »sitter vid sin stickbåge», som runstenen säger. Det är ju hans egen dröm upp i dagen.

Och enhvar, som egt en älskad moder, skall med lätthet — utan att Idun meddelar porträtt — kunna få en föreställning om en annan af runstenarnes kvinnor.

Det lefde en gång under den tidigare medeltiden i Spånga socken i Upland en moder, som miste sin ende son, »Anund, sin gode son.» För hans jordiska lycka kunde hon ej längre arbeta, men för hans själs salighet kunde hon dock, enligt tidens föreställningsätt, göra något. Och hvad hon kunde, det gjorde hon. Hon byggde en bro så ståtlig, att hon på minnesstenen, ställd där bredvid, kunde stolt försäkra, att »ej skall vägmärke bättre varda». Men hvad räckte dock detta till, och ack, huru gärna hade hon icke velat göra oändligt mycket mera! När därför bron var färdig och minnesstenen skulle resas, lät hon på den senare ock rista denna bön: »Gud hjälpe hans ande och själ bättre än hon gjorde till!» Huru mången moder, som sträfvat och arbetat, kanske intill döds, för sina söners andliga och lekamliga väl, har ej bedt med denna moders bön. Eho du

är, o främling, som vandrar vägen fram, stanna med vördnad inför stenen, rest af Anunds moder!

Var Thorgunn Tove Brydes maka, så har jag nämnt fästmo, maka och moder. Till sist må nämnas ännu en sten, på sätt och vis den märkvärdigaste af alla här anförda, ty denna sten omtalar möjligen en korsfarares namn. Jag säger möjligen, ty stenen uppger endast: »Iskirun, Hads dotter, lät rista dessa runor efter sig själf; hon vill fara åt öster och ut till Jerusalem.» Stenen står vid Stäket i Näs' socken, Upland. Anträdde Iskirun färden, då är stenen vid Stäket bland alla svenska runstenar ensam om åran att hafva omnämnt en pilgrims Jerusalemsfärd.

Det ligger romantik öfver denna sten; det diktar sig en hel roman omkring densamma. Hvad var det, som med så förunderlig makt lockade denna kvinna att sälla sig till pilgrimernas långa tåg? Var det ropet från Clermont: »Gud vill det!», eller var det längtan efter någon, som dragit förut, eller drog hon åstad för att under Palestinas palmer och i Heliga grafvens kyrka gråta ångerns tårar eller bedja för någon, hennes hjärta kär, som hon förlorat? Hade hon ej anträdt färden, skulle hon säkert ej låtit stenen stå kvar, då den ju endast skulle vittnat om en tillintetgjord plan, eller skulle hon rest en ny sten med annan inskrift. Hade hon vänt åter från sin färd, skulle hon sannolikt gifvit äfven det tillkännas genom en ny sten eller genom ett tillägg i inskriften på den förra. Drog hon alltså bort, men vände aldrig åter? Hvar och huru slutade hennes pilgrimsfärd? Vi veta intet mera än detta: »hon vill fara åt öster och ut till Jerusalem.»

Ännu en gång: tiderna vexla, sederna vexla, men alltid kastas människohjärtat mellan glädje och sorg, mellan förtviflan och hopp. Formerna ändras, men »historien upprepar sig», som man säger. Och orsaken ligger i Longfellow's sats:

»Städse blifver hvarje mänskohjärta mänskligt.»

Björn.

IDUNS byrå och expedition

äro flyttade till

Kungsträdgården
Hamngatan 16, 2¹/₂ tr.

Om presentationer.

Icke sannt, det förekommer ju så enkelt att presentera två af ens bekanta för hvarandra? Och likväl borde man tycka motsatsen, om man betänker, hur sällan denna formalitet uppfylles på ett sätt, som är angenämt för de personer, den gäller. Hvarje af konvensansen föreskrifven formalitet bör vid personligt bruk i viss mån individualiseras. Men detta förstår endast ett fåtal människor. Den, som vill öfva den svåra konsten att vara värd eller värdinna för sina gäster, måste först ock främst förstå att presentera dem för hvarandra på ett sätt, som »slår en bro» mellan dem. Med ens viker i så fall den pinsamma känslan af att vara främmande för hvarandra för känslan af det personliga

välbehållandet. Att endast repa upp namnen: »Herr S. — Fru Z.» är egentligen blott en skenpresentation; på det hela taget säger namnet rakt ingenting, såvida det ej är allmänt bekanta personligheter. Naturligtvis äro båda parterna förlägna om det första ordet; den ena mumlar något banalt om »äran», den andra om »nöjet». De se hvarandra för första gången — hvad skola de tala om? Hur annorlunda, om af den presenterande på ett skämtsam, humoristiskt sätt bifogas några upplysande anmärkingar, och hon sålunda upptar den tråd, på hvilken konversationen sedan kan ledigt fortsättas. De, som på detta sätt blifvit presenterade, äro ej längre främmande för hvarandra! Hur angenämt befrias de ej från den obehagliga situation, som ovillkorligt följer på den primitiva urformen af presentationen, blotta namnuppreparandet. Namnuppreparandet, ja! Det finns salongsbarbarer, som icke en gång anse detta nödigt. Med ett mummel, omöjligt att urskilja, fullgöra de sin presentationsplikt. En oförlätlig hänsynslöshet! Tyvärr tilltager denna osed alltmera, dels af önskan att affektera blaserad, dels af omedveten vårdslöshet. Men hvarför skall man foga sig däri?

Hemlif.

Af *Lisseg.*

IV.

Det var onsdag. Grosshandlaren hade gjort ett besök i staden från sin sommarvilla. Klockan var half tolf på förmiddagen. Fröken Amanda hade nyss fullbordat sin toalett. Nu stod hon med ansiktet tätt intill spegeln, jämkande och ordnande den nyss friserade luggen. Ibland slog hon ned ögonen för att åter hastigt höja dem, åter sänktes ögonlocken stilla för att mera långsamt och melankoliskt åter höjas. Hvilket klädde henne bäst? Ja, det var inte så godt att säga, bäst att följa ögonblickets ingifvelse.

Så skulle leendet profvas. Ett litet småleende, så att hälften af den fina tandraden syntes, det tog sig oförläpigt bra ut, och då passade den där sakta höjningen af ögonbrynen. Men så ett litet barnligt, naivt, uppsluppet skratt, då kunde det passa att hastigt och okonstladt blicka upp; ja, det såg så älskligt omedvetet ut.

Men löstandan på högra sidan syntes väl inte? Ack nej, visst inte, våra dentister äro ju så skickliga — och så artiga sedan! Hyn? — På den var ingenting att klaga, verkligen ingenting alls.

Dräkten smög sig behagligt och smakfullt till den smärta gestalten — tack vare modisten och snörlifvet — och fötterna betäcktes af de mest förtjusande små skor. Visst voro de mer än vanligt trånga, de här skorna, det gjorde bra ondt i fötterna, men det kunde nu ej hjälpas, de sågo så »rysligt söta» ut, med sin smala spets. Amanda hade observerat, att Cecile Stjärnkronas fötter, som voro så utskrikna, voro nästan större än hennes, när hon hade de här skorna.

»Amanda lilla, pappa är inne och vill äta frukost», hviskade modern sakta i dörren.

Amanda knyckte till litet på sig: det var så förtjusligt att bli störd; men ihågkommande, att det ej gick an att förarga pappa nu, om hon skulle kunna få den der originella dräkten till trädgårdsfesten om lördag, steg hon in och hel-

sade på sina föräldrar med det blidaste barnsliga leende.

Utom föräldrarna, grosshandlar K. och hans fru, var äfven hennes bror kungl. sektern inne i den eleganta matsalen.

Det var en ståtlig ung man med pince-nez och bruna mustacher, en stor sportsman, pristagare på skridsko, skidor, bicycel m. m. »Ingenting är mera härdande och stärkande», försäkrade han, då husläkaren efter en noggrann undersökning sagt honom, att han hade reumatism, början till magkatarr och ryggmärgslidande. Kanske var det dock mera den sport han öfvade i det tysta, som blekte kinden och gaf hans ansikte denna gubbliga prägel, som är så plågsam att se hos ungdomen.

»Kan någonting jämföras med våra härliga nordiska vintrar», hade han sagt, då han hackande tänderna af köld och med en vit prick på hvardera örat samt ömkylda händer och fötter kom in förra vintern en dag, då det var några och tjugu graders kyla.

Nu var det dock sommar, och han stod där i sin nya såtigrå, åtsittande sportdräkt, som klädde honom så väl, färdig att företaga en fjorton dagars färd på sin nya bicycel. Visst var den orimligt dyr förstas, men för ett sådant mästerverk var det ändå ett rampris.

Grosshandlaren var dyster och färdig. Han var ordförande i fattigvården i sitt distrikt, och just i dag hade de haft sammanträde. Många dystra och sorgliga saker hade afhandlats, många djupt skakande bilder från eländets boningar hade upprullats, och den nästan öfverdådiga lyxen omkring honom berörde honom pinsamt med sin bjärta kontrast.

»Ja, de här dagarna, när fattigvården har sammanträden, äro då de värsta dagar, som finnas», tänkte fröken Amanda. »Jag för min del tycker då verkligen, att när vi göra så mycket för de fattiga på alla möjliga basarer och välgörenhetsällskap kunde vi väl slippa se sura miner för deras skull åtminstone. Och alla trasiga ungar som tigga af mig ger jag en slant, det vet jag då, om jag har vexlat. Hur skall jag nu kunna komma fram med trädgårdsdräkten. Klockan är nära ett, Cecile väntar bestämt på mig hos Hellbacker, i dag får jag lof att bjuda förstas. Asch — det där får mamma styra med, jag blir riktigt nervös, när pappa ser ut så där.»

»Jo, det här är trefligt», tänkte kungl. sektern, »bicykeln är inte till hälften betaldt och nya revolvern sen och cigarrerna och allt. Jag ger sjutton alla gubbar och käringar och symamseller och trasiga ungar och patrask. Mamma får skaffa mig pengar, pengar måste jag ha', mycket pengar — —»

»Nej jag måste gå mamma», hviskade fröken Amanda.

»Söta lilla barn, hvad du är röd och så din panna bränner, har du ondt i hufvudet stackars liten; laga att du får litet frisk luft, gå en liten bit, kanske Cecile vill gå med.»

»Ja, jag får också lof att gå; Sillfverarm väntar på mig vid ridhuret», sade sonen.

»Hvart ska' ni gå?» frågade fadern, hastigt uppfarande ur sina drömmar.

»Jo, Cecile Stjärnkrona väntar på mig, hon blir så rysligt lätt stött, Cecile, så jag måste skynda mig, och så var det litet annat också.»

»Än du då Torsten?»

»Sillfverarm» — började sonen.

»Pjoller och dumheter och aldrig något annat ha' ni för er», utbrast fadern upprusande och mätte golfvet med stora steg. »Om jag nånsin hörde något annat än nöjen och nöjen, som upptaga er tid och edra tankar, men aldrig. När gjorde ni någonsin något nyttigt,

eller när tänkte ni en förnuftig tanke? Nej, granna kläder och nöjen och pjosk och dumheter upptaga all er tid, och mamma håller med morsgrisarna, det är naturligt. Hvar det skall ta' vägen med vår tids ungdom, det vet jag då sannerligen inte. Nöjen och utgifter, förstörda magar, hopsnörda kroppar och förvridna hjärnor — det är alltsammans. Och pappa börs den tror ni ska' vara outtömlig. Det måste bli ett slut på det här.»

(Forts.)

Europeiskor eller vildinnor?

Redan för flere år sedan var bruket att sticka hål i öronen skenbart en öfvervunnen ståndpunkt. Det betvivlades, att en för kulturen tillgänglig moder skulle kunna låta förleda sig att vanställa sina barn på det endast hos vildar förlätliga sättet. Och ändå tyckas örringarne åter komma på modet. Sålunda har man för kort tid sedan kunnat läsa, att drottningen af Italien gynnar dessa prydnader. Å andra sidan behöfva vi ej se oss så vidt omkring; redan i vår kära hufvudstad finnas många Evas döttrar, som anse härandet af »boutons» (brillantdroppar) såsom ovillkorligt hörande till en elegant toalett och ej kunna skilja sig från dem, äfven med fara att göra sig löjliga.

En borgarfru, som med sin man företog en resa i Norge och med honom befann sig på en förtjusande, men ödlig väg, blef plötsligt betänksam och förmäde sin man att vända om, emedan hon var rädd att för sina dyrbara örringar skull öfverfallas och plundras af stråtröfvare. Trots denna rädsla kunde hon ändå en annan gång ej besluta sig för att visa sig utan den farliga prydnaden.

I Wien lär det ej vara något sällsynt, ehuru ej i hus med anspråk på fina seder, att de feminina nyfödda redan vid dopet visa sig prydda med örringar. Det stackars lilla kräket har knappt skadat världens ljus, förrän moderns fäfänga dömer det till smärto.

Ofta får väl modern äfven sitt straff därför i den lilla plägade varelsens oro och skrik.

I några utländska klosterpensioner äro de kvinnliga eleverna förbjudna att bära prydnader, endast örringarne äro tillåtna, som om dessa vore en nödvändig komplettering af den kvinnliga dräkten.

Och hvartill tjäna egentligen örhängena? Hvarken formen eller färgen af örat förskönas genom ringarne; det löper i stället mycket mera faran att vanställas. Örsnibbarne uttänjas, neddragas, ja, kunna till och med sönderslitas af de tunga hängena. Naturligtvis tjäna ej de därigenom uppkomna ären att försköna örat. Och ett genomstunget öra är för resten ej längre helt och fullkomligt, såsom det utgick ur skaparens hand, hållet må för öfrigt vara anbragt så skickligt som helst. Det har i alla fall ett hål, som genast för att döljas fylles med guld och ädelstenar. Ett öra, i hvilket pärlor och diamanter glittra, påminner om en ihållig tand, som trots den dyrbara guldfyllningen, isatt af tandläkaren, icke anses som förskönad eller som någon prydnad. Örringar måste, såsom vildarnes näsringar, anses som ett förgräpande på naturen. Det är allas, i synnerhet äkta mäns och fäders plikt att arbeta emot dem. De borde ej tillåta sina hustrur och döttrar att skatta åt en dylik smaklöshet och genom sitt exempel förleda andra tanklösa till efterapning. Den en gång så allmänt spridda tron, att hål i öronen och härandet af örringar skulle kunna hindra ögonsjukdomar och inflammationer, har väl för länge sedan måst vika för bättre insikt.

Om kvinnorna endast ville belänka, att en sårnad aldrig kan pryda, och att de verkligen förståndiga finna detta mod minst sagt löjligt, skulle de helt visst frivilligt afstå från detsamma.

Det är endast kvinnorna, som aldrig draga sig tillbaka från olyckan. Naturen har i deras hjärtan nedlagt så mycken välvilja och så mycket medlidande, att de synas vara sända hit ned som skyddande väsen mot männens och ödets ombytthet.

J. L. Alibert.

Teater och musik.

Kungl. operan öppnade i fredags säsongen med uppförandet af en bland publikens favoritoperor, »Carmen». Hufvudrollernas innehavare, fru *Edling*, fröken *Karlsson*, hrr *Ödman* och *Edberg*, skördade välförtjänt bifall. Det hela gick för öfrigt förträffligt under hr *Hennebergs* ledning. Salongen var utsåld.

På söndagen gafs »Leonora» och på måndagen »Mignon», båda för fulla hus.

Svenska teatern börjar sin sejour lördagen den 31 augusti under direktör V. Holmquists ledning. Som premiär kommer att gifvas Alphonse Daudets sensationella *Kampen för tillvaron*, en dramatisering af författarens roman *En odödlig*. De viktigaste rollerna innehafvas af herrar *Eric Zachrisson*, V. Engelbrecht och O. Sternvall samt fruarna *Anna Lisa Hwasser-Engelbrecht* och *A. Olson* samt fröken *L. Seelig*.

Konst

Vår framstående konstnärinna **Fru Jenny Nyström Stoopendal** har i dagarne fullbordat ett större porträtt af f. utrikesminister grefve *Alb. Ehrensvärd*, af sedt att införlifvas med utrikesdepartementets porträttgalleri. *Jenny Nyström* har med detta porträtt lemnat ett nytt fullödigt prof på sitt gedigna konstnärsskap; och kan konstvännen inför detsamma endast beklaga, att en pensel, mäktig så mycken karaktäristik och elegant smidig träffsäkerhet, ej oftare får tid att egna sig åt det egentliga porträttmåleriet för ymnigt påträngande uppdrag af visserligen ej obetydligare art. Grefve *E:s* porträtt är helt enkelt mästertligt. Det praktiska ansiktet pulserar af lif, gestaltens hållning är synnerligen ledig och dock spänstig. Af ljus och luft finnes fullt upp, och mot den verkningfulla, i lifliga färger (som dock ej distrahera ögat) behandlade bakgrunden, träder figuren formligen emot oss ur ramen med käck lifullhet. Dräkten — stadsrådsuniform i full gala med serafimerband och ordnar — är lyckligt behandlad.

Vi gratulera fru *Nyström-Stoopendal* till detta vackra arbete, af hvilket vi satts i tillfälle taga del af hennes atelier, men som ej kommer att offentlig utställas.

I **Theodor Blanchs konstsalong** utställas sedan några dagar en jätteduk af stort intresse, italienaren *Simonis* på senaste Världsexpositionen i Paris med stora guldmedaljen belönade tafla »*Alexander den store i Persepolis*». Det är det dramatiska ögonblick, då den store härskaren på det yrande gästbudet af sin älskarinna *Thais* låter fresta sig att sticka den nyss eröfvade Perserhufvudstaden i brand, som konstnären valt för sin framställning. Den lifliga scenen är äfven som sig bör lifligt behandlad, perspektivet utmärkt, grupperingen desslikes, de enskilda figurerna karaktärsfulla och fristående. Det vackra konstverket är väl förtjänt af ett besök.

Striden om hjärtan.

Ur ett kvinnolifs historia

af

Johan Nordling.

XIX.

Gulnade blad.

(Forts.).

Gulnade blad, förvarade djupt i det lilla minnesskrinet gömma, när sågen I senast den klara dagens ljus, när gledo intresserade ögon öfver de bleknade typerna på edra sidor?

Gulnade blad, det hjärta, I en gång kommen att klappa, är icke mer. Det hjärta, hvars smärtsammaste och dock käraste hemlighet I förvaraden, har lemnat hemligheternas och förbehållens värld.

Gulnade blad, hvad täljer då er historia?

I medlet af 40-talet fanns i en af Norrlands kuststäder en ung flicka, som var vida bekant för sin skönhet och sitt älskvärda väsen. Någon rikedom utom denna, som naturens goda fé redan vid vaggan själf förlänat henne, egde hon ej.

Men för männen tycktes hennes skönhets skatt vara begärligare än hopar af guld, en vänlig blick

ur hennes mörka, strålande ögon för mer än klingande summer.

Och det var en stor täflan i den lilla handelsstaden om att ega henne.

Ur denna strid gick den, som själf minst egde, med segerns belöning. Det var en ung sjöman, med ett troget och manligt hjärta, med ett par käcka ögon och en stark arm. Icke mer.

Hans namn var *Berg*.

Några år senare satte de bo.

Släkt, vänner, fosterland, allt, som hittills stått henne nära, lemnade hon med honom i glad mod och slog sig ner i främmande land. Han hade fått anställning vid ett stort engelskt handelsrederi, som befälhafvare på en af dess båtar, som gingo med frakter på *China*.

I *London* grundades deras lilla hem.

Den större delen af året fick den unga makan sitta ensam med sina tankar och drömmar, medan den, om hvilken de beständigt spunno sig, trotsade elementens faror på fjärran vågor.

Men när han så kom åter, för en kort hvila i sitt hem — hvilken gränslös glädje! Hur förunderligt, att så mycken sällhet ofta kan rymmas inom tränga väggar vid en smal liten bakgata, då den förgäfves hjudes in i de ståtliga gemaken vid vida parker och glänsande boulevarder!

När kapten *Berg* vände åter från sin andra långresa, var han far. En knubbig liten pojke skulle hädanefter hålla moderns sällskap, när fadern ej kunde göra det.

Nu var det om möjligt än tyngre för honom att på nytt slita sig från hemmet, sedan det blifvit dubbelt rikt, band honom med dubbla band.

Men på samma gång var det honom en tröst, att han numera ej behöfde lemna sin unga maka helt allena.

Och plikten kallade obevekligt, obevekligare än någonsin. Sonen skulle uppfostras, och därtill kräfdes faderns förtjänst, moderns omsorg.

Så gingo några lyckliga år. Den lille var i stadig förkofran och tillväxt. För hvarje gång fadern såg honom åter, upptäckte han hos honom nya, förunderliga förtjänster, som de stolta föräldrarna lofprisade i täflan.

Hösten år 59 var en olyckstid för allt hvad sjöfart hette. Starka stormar rasade öfver snart sagdt all världens farvatten och kräfde tusentals offer. Enkor och faderlösa kunde ej i räkning föras.

Under långa, mörka aftnar, medan regnet piskade mot rutorna och den flämtande gaslyktans rödgula sken utifrån gatan kastade ostadiga reflexer in i de små hemtrefliga rummen, lågo moder och son sida om sida bredvid hvarandra, knäböjande på golvet, och bådo brinnande böner till lifvets herre för honom, som var dem kärast i världen, och som nu i hvarje minut vågade sitt lif för sin plikt.

Det drog öfver den vanliga tiden i november, då *Kathe* — så hette det fartyg kapten *Berg* förde — brukade komma åter till *London*, och intet hördes ännu af. På rederiet rådde stor oro, och det nästan belägrades af anförvandter till de frånvarande, som dagligen i ångest frågade efter ett enda underrättelsens ord, en enda glimt af hopp.

Slutligen kom budet. Det var ett sorgebud.

Kathe med befälhafvare, allt manskap och last hade förlit en natt å *Chinesiska sjön*, alldeles invid kusten. Ingen var räddad. Endast en del lik hade kastats upp genom bränningen på stranden och där sedan begravts.

Blek, som den fallande snön omkring henne var hvit, med hårdt sammanpressade, blodlösa läppar, med dunkelt glödande ögon, men utan en tår, vände den unga kaptenskan åter från rederiet genom de bullrande gatorna, ledande vid handen barnet, som grät öfverljudt.

* * *

Det blef en sorglig julhelg i det lilla faderlösa hemmet det året.

Fru *Berg* var dock en beslutsam och kraftfull kvinna, som ej öfverlemnade sig åt någon förtvilad, överksam sorg. Hon hade ej tid därtill. Hon måste genast ta upp striden med lifvet.

Hon hade sin son att uppfostra; hon var mor, ja, tvåfaldt mor. Ty hon bar ett barn under sitt hjärta, ett barn, som aldrig skulle skåda sin faders ansikte.

In på det nya året tillökades familjen med en dotter, ett underskönt barn med klara blå ögon, helt och hållet af faderns blonda typ.

Hon uppkallades *Kathe* efter det fartyg, med hvilket fadern gått till döden.

Nu började en lång kedja af år, under hvilka fru *Borg* genom det stråfammaste och idogaste arbete bemödade sig att värdigt uppfostra sina barn.

En liten pension uppbär hon årligen af rederiet, och detta var en god hjälp. I öfrigt skaffade hon sig rätt god förtjänst genom att utföra finare handarbeten, i hvilket hon var synnerligen skicklig, och afsätta dem till de eleganta damevarbutikerna.

Vid pass ett år efter makens död erhöill hon en dag ett besök, som, på samma gång det kom de ännu färska såren att varmt blöda, dock gjorde henne mycken glädje.

Det var en styrman, *Paterson*, som under flere resor tjänat under hennes man och först vid den sista olycksresan ej deltagit, då han förflyttats till annat fartyg.

Han hade just befunnit sig i hamn i närheten af det ställe, där *Kathe* förläste, och hade deltagit i kapten *Bergs* begravning.

De enda föremål, som man funnit i den uppkastade kroppens kläder, voro ett stort silfvermynt och en engelsk knif. Dessa förde han nu med och öfverlemnade till enkan.

Fru *Berg* lät af myntet förfärdiga tvänne små silfverkors, af hvilka hon hängde det ena som en minnesamulett kring den späda dotterns hals och behöll ett för sig själf. Knifven blef sonens arfvedel efter fadern.

* * *

Som sagdt, åren gingo sin jämna, långsamma gång genom arbete och mödor, och barnen växte upp; de fingo den bästa undervisning i *Londons* yppersta skolor — intet offer, ingen möda var modern för stor, när det gällde dem.

Sonen, som var sex år äldre än *Kathe*, visade ett mycket godt, lugnt och pålitligt lynne, om än något slutet och tillbakadraget. Han hyste stor förkärlek för botanikens studium, och hans dröm redan från barndomsåren hade alltid varit den att egna sig åt hortikulturen.

Han satte en stolthet i att så fort som möjligt kunna komma därhän, att han ej längre behöfde ligga modern till last, utan kunde bli sin egen försörjare, och vid 15 års ålder dref han därför ock igenom — halft mot modrens vilja, som gärna ville ha honom fram den »lärdvägen» och med glädje ännu i långa år skulle ha slitit för honom — att han fick avsluta sina skolstudier och inträda som elev vid ett stort trädgårdsinstitut utanför *London*.

Där gjorde han snabba och lysande framsteg; och efter endast tre år rekommenderades han af sina förmän på det varmaste till en förmånlig plats, som erbjöd sig, då en svensk adelsman, en grefve *Stjärne*, genom det ansedda institutet sökte en trädgårdsmästare för sitt gods i *Skåne*.

Han antog befattningen, trots det kostade på honom att lemna moder och syster. Han var ju dock så godt som svensk född, om ock hans vaggastätt i den stora dimstaden vid *Themsens*, och språket var hans modersmål.

Af sin dotter hade ej fru *Berg* samma odelade glädje.

Hon växte visserligen upp till en strålande skönhet, som öfverallt väckte en beundran, som kom moderns hjärta att klappa af stolthet, men visade redan tidigt onda oarter, som trots alla moderns böner, all hennes vaksamhet och arbete, ej ville låta sig utrota.

Hon kunde vara det mest förtjusande, smeksamt inställsamma lilla älsklingsbarn — när hon det ville. Ja, det var rent af, som hon besatt någon öfvernaturlig makt att med sitt väsendes trollkraft behärska envar, mot hvilken hon gitte göra den gällande.

Men däremellan yppade sig drag af ett dolskt och till det ytterligaste egoistiskt hjärtelag samt en oehörd fåfånga och njutningslystnad.

Närhelst hon genom en lögn, ett litet bedrägeri kunde skaffa sig en personlig njutning, en stackars triumf för sitt koketteri, en söt nöjesfrukt att bita i med sina vackra, giriga tänder, gjorde hon det, och moderns tårar, broderns förmaningar — allt var som regn på helleberget öfver hennes hårda sinne, där hon kall, liknöjd slöt sig inom sig själf, oåtkomlig till och med för deras kärlek.

När brodern reste för att tillträda sin plats i Sverige, var det dock ännu ej så farligt. Hon var ju ännu nästan blott ett barn — och några egentliga äfventyr hade ej kunnat framstålla sig med sin lockelse, ödesdiger för detta sinne utan jämvikt.

Men de närmaste åren blefvo en enda hård strid för fru *Berg*, en enda hård, hjärteslitande strid mot dotterns dåliga böjelser. Och trots allt märkte hon till sin förtvilan, att *Kathe* gled allt längre undan henne.

Den unga flickan skaffade sig tusen tillfällen att lista sig till dåliga nöjen och uteliv i dåligt sällskap — på teatern, på all sköns andra förlusteställen. Ibland trotsade hon sig därtill af modern.

som ofta tvekade i sin brydsamma kamp, huru långt det var klokt att hålla emot. Och där icke trots hjälpte, kom listan till hjälp.

Huru många långa, sömnlösa nätter vakade ej modern i tårar, väntande med ångest sin dotters hemkomst från något olofligt nöje, som hon rymt sig till med en af sina många samvetslösa, upp-vaktande unga sprättar! När hon äntligen kom, när hon hörde hennes smygande steg i den mörka lilla tamburen, då blef det en sådan oändlig lisa efter kvalen att dock veta henne åter räddad in i hemmets lugna skygd, att hon oftast ej kom sig för med att förebrå.

Ty därhän gick det. Hon tröttnade tillsist att bearbeta denna ofruktbara jordmån. Hvertill då-tade det att förebrå? Till intet — till intet; huru väl visste hon det ej: af tusen förkrossande, stundliga erfarenheter.

I förtviflan, dödstrött, hade hon nästan uppgifvit striden!

I sin korrespondens med sonen fördolde hon till största delen sin sorg öfver Kathe. Hon ville ej oro honom i hans arbete i det aflägsna landet. Han kunde ju dock intet göra — lika litet som hon.

När Kathe nyss fyllt 17 år, kom katastrofen, som på sin tid lät rätt mycket tala om sig till och med i de engelska tidningarna. En amerikansk akrobat, en James Bentson, hvilken för säsongen uppträdde å Londons största cirkus och var mycket uppburen särskildt bland damerna för sina våghalsiga prestationer och sitt djärft manliga utseende, rymde plötsligt med en ung London flicka af svensk extraktion, en i vissa kretsar mycket bekant skönhet, berättade de.

Den gången fick Sven Berg ett bref från sin moder med hela den bittra sanningen.

»Jag har ingen dotter mer, Sven, och du ingen syster. Hon är död, för evigt död för oss, och

vi hafva blott hvarandra. Jag har förbannat henne och glömt henne. Du skal göra detsamma.»

Så skref den olyckliga. En månad senare hade hon flyttat till sonen. För den starka, med lifvet kämpande kvinna han lemnat mottog han en gråhårig, i förtid bruten gumma.

Kathes namn nämndes aldrig mera dem emellan. Förunderliga modershjärta, stort, dyrkansvärdt i dina motsägelser! Med långa år emellan skaffade du dig dock på hemliga vägar en helsning, en upp-ljningsglimt från den värld, du för alltid skulle ha stängt bakom dig! Du visste ju dock äfven sen, hur din dotter återkom till London och där lefde ett kort olyckligt lif i äktenskap med en ovärdig man, du visste, hur Themsens slök honom, då han rusig en kväll raglade hem från sin arena, och du tackade i hemliga böner allhämnares därför. Du visste, när barnet kort därefter föddes. Allt detta, innan du brast.

Men för brodern var allt förintadt, fördoldt. . .

Gulnade blad, förvarade djupt i det lilla minnes-skrinet gömma, när sägen i senast den klara dagens ljus? Gulnade blad, det hjärta, i en gång kommen att klappa, är icke mer!

(Forts.)

Från Iduns läsekrets.

Blondin eller brunett?

Ärade *Nom de plume!*

Ni begär ett svar af Iduns läsarinna å er kusins fråga, hvarför brunetterna oftare bli gifta än blondinerna. Enligt min tanke ligger förklaringen däri, att de förra i regel besitta en högre grad af energi, det är: förstånd, skarpsinnighet, uthållighet och kraft

att handla i just det rätta ögonblicket. Däremot träffar man bland de brunetta ej så ofta denna veka svärmiska, ej så litet njutningslystna natur, som kännetecknar blondinen.

Att det sistnämnda släktet därför nu ock är i af-tagande står i samband med tidsandan, som förändrats under seklernas lopp och människorna med den till tillväxt och förädling. Människosläktet, som helt sedt, utvecklas från barndom till ungdom, från ungdom till fullvuxen mognad. De blonda — de äro barnen, cendréerna — de unga jungfrurna, de brunetta — de moget vuxna. Härvid tänker jag nu särskildt på de germaniska folken.

Ej vill jag förneka, att blondinen i flere afseenden i sin tur står före brunetten, särskildt i sin förmåga att genom kvinnlig smeksamhet jollra ett uppbrusadt sinne till ro, så som äfven barnets smekningar kunna verka välgörande på den äldre. Men då stora och viktiga handlingar skola utföras, är det sällsynt, att en blondin går till verket med samma kraft och skarpsinne som en brunett.

Se där, hvarför jag ger er mörka kusin rätt, den aromatiska utstrålningen må nu vara hvilken som helst. Om de utdunsta blåsyra eller svafvelångor — det blir dock de brunetta, som intaga världen, och de myskdoftande guldhufvorna få allt ge vika, så som barnens lekar lemna plats för den vuxna kvinnans eftertänksamma omsorg.

Här har ni, ärade *Nom de plume*, min åsikt i saken, om jag nu blott lyckats tydliggöra den. Själ är jag cendré och har äran teckna mig er tjänarinna
Laurentia.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Förslag till matordning för veckan 31 aug.—6 sept.

Söndag: Soppa på grönsaker; stekt flundra; kyckling med sallad; turkiska bönor à la poulette; punschpudding.

Måndag: Stufvad kalbringa; frukt-soppa.

Tisdag: Kabeljopudding; filbunke. Onsdag: Buljong med klump; pepparotssköt med potatis; frukt.

Torsdag: Griljerad oxbringa; puré på gröna ärter.

Fredag: Kokt gädda med potatis; halstrade färkotletter; sagosoppa.

Lördag: Laxpudding; välling.

Recept.

1. *Punschpudding.* Hvetebrödstärningar stekas i smör. Sex till sju eller flere ägg (efter formens storlek och personernas antal) vispas väl, socker, kryddor och mjölk tillsätts; brödstärningarna nedläggas häruti; hället i väl smord form, gräddas i ugn och öfvergjutes, då den serveras, med punsch.

2. *Turkiska bönor à la poulette.* Spåda skidor rensas, och ändarne afskåras; om de äro mycket spåda, kokas de hela; eljes skåras de i långa stycken; sköljas, läggas i kokande vatten med litet salt, kokas mjuka, utan att få gå sönder, upptagas och få afrinna. Smör och litet mjöl fräses tre minuter öfver elden, något af bönornas spådjäme salt tillsättes, får koka tio minuter, afredes med ett par äggulor och smör, hvar-efter bönorna och persiljan läggas och skakas väl.

3. *Syltade körsbär.* Stjälkar och kärnor borttagas, bären vägas. Samma vikt socker upplöses i litet vatten i en syltkittel och kokas till kulsocker, bären läggas och kokas, tills lagen är kort. Aflyftas och fyllas i burkar. Skalen på kärnorna krossas, och kärnorna läggas antingen i lagen eller och inläggas de före kokningen i bären.

O. H. D.

Soppor.

Chokoladsoppa. I två liter mjölk kokar man omkring 270 gr. pulveriserad

chokolad med lika mycket socker, en half stång vanilj och en nypa salt. Efter en halftimmes kokning, under hvilken man då och då borttager det skinn, som bildar sig på ytan, afredes man soppan med 5 äggulor och serverar den med sockerglaserade bröds-kifvor. Denna soppa kan särskildt rekommenderas för svaga och sjuka, om man i stället för vanlig chokolad tager kött-pepton chokolad.

Hushållet.

Att förebygga eller bortskaffa mögel på skinkor och korf. Man tager vanligt koksalt på en tallrik och häller öfver det så mycket vatten, att saltet blir som en gröt. När man bestycker möglig korf med denna gröt, försvinner mögeln, och efter några dagars förlöpp öfverdrages korfven med fina kristaller, som förhindra hvarje mögelbildning. Detta förfaringsätt användes äfven med skinkor, så snart de visa benägenhet för att mögla.

Makaroni med ost. Man tager tillräckligt med makaroni af den tjocka sorten, bryter dem i stycken och kokar dem mjuka i rikligt med vatten, som bör vara lindrigt saltadt (kokar man makaronerna i en liten kvantitet vatten, bli de gärna mosiga.) Därpå låter man dem rinna af i en sikt, slår öfver dem kallt, likaledes saltadt vatten och låter dem stå, medan man gör i ordning en deg af rifven parmesanost, 1 — 3 ägg och litet mjölk. En porslinsform, som kan motstå ugnshetta, fylles hvarfals med ostblandning och makaroni; öfverst lägger man några klimpar färskt smör, hvarpå makaronerna sätts in i ugnen att gräddas vackert gulbruna. — Med tillsättning af litet inhackad skinka och söt gräddka kan anrättningen göras ännu mera välsmakande.

För att bevara citroner lägger man dem i koksalt; likväl ej så att de ligga intill hvarandra. Äfven i torr sand hålla de sig länge. Där stjelen på citronen suttit, trycker man fast litet vax för att hindra, att luften tränger in och åstadkommer förruttnelse.

Att hindra lök från att skjuta grodd. Man hänger lökarne i ett nät eller en tunn påse i en badstu, där rökning

pågår. Röken lemna smaken oberörd, men gör att lökarne ej skjuta grodd.

Huskurer.

Utmärkt medel mot liktorner. Af gammalt linne klipper man en lagom stor kompress, som lägges fyrdubbel och doppas i kallt vatten. Denna lägges på liktornen och kring tån omlindas där-öfver en remsa gummipapper, som är ungefär 10 cm. lång och 7 cm. bred. Vattenomslaget bör förnyas hvarje morgon och afton. Efter omkring 14 dagars bruk kan man med lätthet rifva bort den hårda valken. Omslaget förorsakar inga obehag.

Trädgården.

Hornspån som gödningsmedel för unga köksväxter. Om jorden i trädgårds-sängen ej är tillräckligt kraftig eller man önskar, att de unga växterna skola utveckla sig fort och kraftigt, bör man mjuka upp hornspån i vatten och öfver-gjuta dem därmed. Vill man, att verkan skall vara mycket hastig, kokas hornspånen i vattnet, hvarmed man vattnar växten.

(Forts. af småafd. å följ. sida.)

Annonser.

Förlofnings-, vigsel-, födsel-, och döds-annonser,

som ju särskildt beröra familjekretsarne, böra främst införas i Idun, där de mera än i någon annan tidning observeras inom hemmet och familjen. Priset å förlofnings-, vigsel- och födelseannonser är 1 kr. 50 öre pr st.; för dödsannonser beräknas priset efter det antal rader, annonsen upptager. [2447]

LEDIGA PLATSER.

En flicka, något van att undervisa, kan få ett godt hem mot att läsa med en å två små flickor. Svar till »Nioöring», Nässjö. [2445]

En enkel och anspråkslös hushållerska

som kan förestå ett mindre landthushåll, får god plats 24 instundande oktober. Svar åtföljdt af fotografi samt uppgift om löneanspråk, insändes till Askersunds Veckoblad tryckeri, Askersund. (G. 21744) [2446]

En anspråkslös flicka, som för sin framtida nytta önskar lära sig fotografi, kan få detta på en större landsortsateljé nu genast. Pris för hel kurs med hel inackordering 200 kr. Svar till »Framtid» under adress Norberg. [2418]

Tvänne anspråkslösa

och snälla flickor, som söka ett godt hem, kunna få plats i en prestgård i Lunds stift, den ena för matlagningen, den andra för barnens vård. Några omfattande kunskaper eller skickligh. erfordras ej. Uppg. på pretentioner, åtföljd af pers. upplysn., rekommendationer o. om möjligt fotografi torde med snaraste insändas till Iduns Redaktion i biljett märkt »Prestgård i Lunds stift». [2415]

Mot fritt vivre och ett godt vänl. hem finnes pl. på landet nära Stockholm för en ung, anspråkslös frisk och glad flicka, kunnig och villig att hjälpa en husmoder med barns vård, sömnd och husliga bestyr, samt läsa med det äldsta, som är 7 år, de öfriga 4 och 3 år. Svar till »A. W.», Iduns byrå. [2422]

För en skicklig, pålitlig och väl rekommenderad hushållerska finnes plats instundande flyttning på egendom i Vestergötland. Svar jämte betygsafskrifter och löneanspråk sändas till »H. R.», Lidköping, poste restante. [2419]

Några flickor

på 11—12 år kunna erhålla grundlig undervisning i alla skolämnen genom att deltaga i en klass, där nu blott 5 elever finnas. Mycket förmån. vilkor. Närmare genom fru Blom, Drottning-gatan 3S. Obs! Två helpensionärer kunna mottagas. (S. N. A. 2820) [2436]

Såser.

Fransk fisksås. Man låter klart fiskspad med lika mycket renskt vin och en tredjedel champagne koka upp, afreders såsen med några äggulor och kryddar den med citronsaft och salt.

Handarbeten.

Nya handarbeten. Medan vändning af plysch, atlas, silkesnoddar, och styft papp kan man framställa en mängd mycket vackra och nyttiga små föremål för hemmen, damboudoirer, salonger och sofrum, såsom kartonger och etuier för bref, kort, cigarrer, rökutensilier etc. Man skär t. ex. af papp formen af ett hjärter, ruter, klöfver och spader och öfverdrar dessa på ena sidan med plysch, på den andra sidan med atlas. Därpå skär man pappremisor, alltefter som grundplattornas storlek variera mellan fyra och tio cm. och öfverdrager äfven dessa med plysch och atlas. Remsorna sys därefter med groft silke och täta kaststygn fast vid grundplattorna, i det man noga följer dessas konturer, syr därpå tillsammans remskorta och har sålunda en nått ask, hvars undre och öfre kant man omger med fina silkesnoddar för att dölja stygnen. Innan man applicerar plyschen på pappremisorna, kan man pryda den med broderier, hvarigenom föremålen naturligtvis vinna betydligt i elegans. Åt damer förfärdigar man på samma sätt klöfverblad, hjärtan, halfmånar etc., och kan man med litet skicklighet och smak åstadkomma en mängd vackra föremål, passande till presenter.

Ett likaledes vackert handarbete äro broderade permar, hvilkas urstyrel naturligtvis måste motsvara innehållet. Broderade permar äro såsom många af våra nyaste handarbeten blott ett återupplefvande af flere århundraden gammalt mod. Man kan arbeta permen på läder och sammet, men äfven på enkel grof linnebotten och pryder den sedan efter smak med läder- eller metallrygg och hörn. De mest olika industrigrenar samverka för att uppnå den vackraste totaleffekt. Kors, kalkar och hostior, englar och helgonagastalter etc. väljas som prydnad för böcker med andligt innehåll, figurer och arabesker med data och snirklade årtal för krönikor, blommor och insekter för album etc. För tylika arbetens komplettering tagas naturligtvis skickliga bokbindare i anspråk.

Drycker.

Lingonvin. Vid riktig behandling lemna lingon ett af de yppersta bärviner, som finnas, uppriskande och af finaste arom. De fullständigt mogna, väl rensade bären sönderpressas noga i en syltduk. Till 10 liter af den erhållna saften sättas 30 à 35 liter vatten samt, ifall man vill bereda vanligt bordsvin, 8 kilo socker, för finare bordsvin 10 kilo och för likörvin 15 kilo. Sockret upplöses fördelaktigast öfver sakta eld i en del af det vatten, som skall tillsättas, samt blandas så med saften och det öfriga vattnet. Sedan den på detta sätt framställda saften tappats å lämpligt fat, hvilket helst blott fylles till $\frac{9}{10}$, tillsätter man för att påskynda jäsnigen ett par skedar vinjäst, tilltapper sprundhålet och placerar kärlet i ett rum, der värmegraden är 12—15 grader Celsius. Här lemmas vinet 9 à 8 veckor, under hvilken tid jäsnigen vanligtvis försiggår. Efter fullbordad jäsnig omtappas vinet å ett annat käril, hvilket under 2 månader äfven förvaras i samma lokal. När vinet fullständigt klarnat, hvilket är fallet, då ett glas, som lemmas stående i 24 timmar i ett varmt rum, icke grumlar sig eller visar uppstigande blåsor, fylles det å buteljer, hvilka väl korkas och lackas samt ställas i en kallare. Liksom alla andra bärviner vinner äfven lingonvinet betydligt å lagring och bör därför icke första året användas.

En anspråklös lärarinna,

kunnig i musik, språk och vanliga skolämnen, kan få plats nu eller i början af nästa år i ett stilla och enkelt hem på landet. Eleverna äro trenne flickor, af hvilka två hafva genomgått folkskolan. Svar, åtföljdt af betyg och uppgift om lönepretentioner torde sändas till »C. H.», Engelsberg. [2405]

Kvinnor,

propa, ordentliga, skickliga i finare och gröfre bröds, som ock en i Sockerbageri-tillverkning, kunna mot vivre, logis och månadspenning erhålla förmånliga platser i större landsortsstad den 1 eller 24 kommande oktober.

Reflektörer härå torde med första till »Iduns byrå» insända svar till »Kvinnobageri»; dock göre sig ingen besvär, som ej kan hänvisa till goda rekommendationer. [2454]

Bonne.

Plats finnes på större landegendom för en bättre, anspråklös flicka, som vill åtaga sig att sköta barn. Ett godt lynne jämte flit och ordning samt någon fallenhet för sömnad fordras. Svar till »H. H.», Lysekil p. r. [2449]

En anspråklös och kristligt sinnad lärarinna, önskas af ett herrskap som ständigt vistas på resor, för tvänne barn, 7 à 8 år gamla. Den sökande bör vara duglig undervisa uti vanliga skolämnen. Franska och engelska språken, något musik — och lust för resor. Den som icke är kristligt sinnad och anspråklös göre sig icke besvär. Adress H. M. Wermelin, Sandarne. [2452]

För en ung, bildad flicka af bättre familj, som jämte skötsel och omvårdnad af en nio-årig flicka och en sexårig gosse, vill gå frun tillhanda uti inomhus förefallande göromål, finnes plats uti Stockholm från 24 oktober. Stort afseende fåstes vid ett gladt och jämt lynne, samt framför allt ömhet mot barn. Svar jämte fotografi samt uppgift om lönepretentioner torde märkt »A. P.» sändas t. denna tidnings byrå, som vidare befordrar samma. [2460]

Anspråklös, bildad och frisk flicka, får plats i tjänstemannafamilj som hjälp och sällskap. Två små barn finnas. Fritt vivre och 100 kr. årligen. Svar med ålder, rekommendationer och fotografi till »Q. X.», Borås, poste restante. Ledsna flickor göre sig ej besvär, ej heller allt för glada. [2465]

För en anspråklös lärarinna, skicklig att undervisa två flickor, 13 och 15 år, i vanliga skolämnen, språk och musik, finnes plats nu genast i en embetsmans familj. Svar med uppgift om lönepretentioner och betyg före den 6 september till »Fru H. C.», Staby, p. r. [2459]

PLATSSÖKANDE.

Två systrar med god uppfostran önska platser. Den äldsta har i två år undervisat minderåriga barn. Den yngsta har senaste året varit inackorderad i en prestgård på landet samt där deltagit i hushållet. Sv. till »19 och 17 år», Iduns byrå. [2490]

En ung flicka af god familj söker plats att mot fri resa och fritt vivre undervisa barn i de första grunderna af vanl. skolämnen o. musik. Sv. torde sänd. t. »Genast», Karlskrona, p. r. [2416]

En 20-årig flicka, kunnig i hushåll, önskar till hösten plats i familj för att vara behjälplig vid husliga göromål. Svar till »Beredvillig», Mariestad, poste restante. [2423]

Bättre anspråklös flicka önskar plats i familj, helst på landet att hjälpa till i hushållet. Den sökande är äfven kunnig i sömnad. På lön göres mindre afseende, men ett godt bemötande, goda rek. kunna erhållas. Sv. »G. A.», Söderby, Romsta, Upsala. [2429]

I ett vänligt hem önskar en anspråklös flicka plats instundande höst. Den sökande är hemmastadd i enklare matlagning, sömnad och väfnad, samt strykning m. m. Lönepret. små. Sv. till »Norrländska», Harmånger, p. r. [2413]

Lärarinna.

Plats såsom sådan önskas nu genast. Undervisar såväl gossar som flickor i vanl. skolämnen, språk, handarb. o. musik. Utm. rek. från hem och skola. Svar godhetsfullt t. »E.», Kalmar, p. r. [2414]

En bildad och anspråklös 19-årig prästdotter önskar sig plats i familj för att undervisa barn i vanliga skolämnen och musik. Hon är äfven villig att hjälpa till i husliga göromål. Svar till »K. R.», Göteborg, poste restante. [2453]

I kristlig sinnad fam. söker en likas. flicka pl. för att biträda med skrifn. och husl. sysslor samt läsa med barn. Van att skriva åt dom., genomgått kurs i bokföring. God stil. Godhetsfullt svar till »Elisabeth, 23 år», Säfsjö, p. r. (G. 5310) [2467]

En verkligt barnk. flicka önskar pl. i godt, helst kristligt hem för att vara behjälplig med barns skötsel och husliga sysslor. Familjärt bemötande önskas. Svar till »19 år», Säfsjö, p. r. (G. 5311) [2466]

En flicka, som 2 år haft plats i prästgård, där hon förestått hushållet, biträdt frun i öfriga inom hus förefallande göromål, samt undervisat 2 mindre barn i musik, önskar genast eller till 1 oktober dylig plats. Ringa anspråk på lön, blott hon blifver bemött som medlem af familjen. Svar till »Kunnig», 5 Brunngatan 2 tr. Sthlm. [2421]

Lärarinneplats

sökes helst för mindre barn af vanl. lärarinna. Betyg erhållas genom korrespondens med »L.», Filipstad, p. r. (S. N. A. 2313) [2439]

En ung, bildad flicka

med godt lynne önsk. plats som hjälp och sällskap i fam. Är villig biträda med renskrifning, tillika med sömnad och handarb., och vill för öfrigt deltaga i alla inom hus förefallande göromål. Undervisning kan meddelas i musik. Goda rek. finn. På lön göres ej afseende. Sv. märkt »Musikalisk», Vara, p. r. [2451]

En ung flicka med ett år kvar till studentexamen önskar under vintern i någon familj läsa med skolbarn 2 à 3 timmar dagligen mot fritt vivre. Svar till »B.», Ångaren Hillersjö. [2434]

Ung anspråklös bättre flicka önskar plats i handel eller som biträde i inom hus föref. göromål. Svar emot ses tacksamt af »Carin», Söderåkra, p. r. [2411]

En ung, musikalisk flicka önskar plats i bildad familj eller hos ensam dam såsom sällskap och hjälpredda. Sv. t. »22-årig», Eskilstuna p. r. [2376.]

Une demoiselle d'un certain âge, parlant couramment l'anglais, le français et l'allemand désire se placer en qualité de compagne ou de lectrice. Elle marquerait volontiers le linge d'un trousseau. Bonnes références. S'adresser à M.me Hilda Sundin, Alkvettern, Bofors. (G. 5096) [2406]

Flicka från landet, kunnig i matlagning, sömnad, väfnad, önskar pl. i bättre fam. som hushåll. el. hushjälp. Små pret. Svar t. »23 år», Halsberg. [2399]

Världinneplats sökes af ett fruntimmer, som i flere år innehaft dylig anställning. Rekommendationer finnas. Vidare meddelar Fru Emma Öhman, Stockholm, Slussplan 63 B. (G. 4948) [2359]

En ung, husl. o. arbets. flicka från land. önsk. pl. i fam. som bitr. åt husmodern. Sök. har genomg. en kurs i matlagn. o. klädsömn. samt är van att delt. i alla inom ett hus föref. görom. Svar till »Anspråklös», Eskilstuna, p. r. (G. 21370) [2385]

DIVERSE.

Doktor Carl Flensburg
33 Drottninggatan 33.
Träffas alla dagar kl. 10—11.
Behandlar företrädesvis Barnsjukdomar. [1943]

D:r ERNST SALÉN.

Ögonläkare.
2 Stora Vattugatan 2.
Träffas kl. $\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 12 f. m. [2084]

Tandläkare

John Wessler
Götgatan 14. [1737]

D:r GUSTAF LAMM,
31 Klarabergsgatan 31,
1 tr. upp.
Hvard. kl. 12—2, Helgd. kl. 10—11.
Invärtes och ögonsjukdomar. [2265]

D:r G. Setterblad.
Drottninggatan 26.
Örats, näsans och strupens sjukdomar. [2420]

Panorama international,

Hamngatan 18 B, 1 tr. upp.
(bredvid Svea-Salen)

Från och med den 31 augusti till och med den 6 september 1890:

En vandring genom München.

Entré 30 öre, barn 20 öre.
Abonnementskort, gällande för 8 besök, kr. 1: 75, barn 1: 20.
Öppet alla dagar från kl. 10—10.
Hvarje söndag nytt program. [1357]

Inackordering.

Tvänne yngre fruntimmer kunna erhålla hel inackordering på naturskönt belägen egendom i Vermland, i närheten af stad. Om så önskas, finnes tillfälle lära enklare matlagning. Svar till »E.», p. r., Karlstad. [2425]

E mot en afgift af 30 kr. i mån. önsk. en flicka blifva inack. på större landegend. i musik. och treflig familj för att lära alla i ett hus förek. göromål. Svar före den 15 september till »Praktisk», Iduns byrå. Stockholm. [2458]

Syltning.

Huru syltburkars svafving tillgår. »Bisan» frågar, hvad som menas med »svaf-lade syltaskar»? Förmodligen syftar hon på svafvlade syltburkar i beskrifningen om vinbärsylt i nr 27. Förfarings-sättet är följande: Man skaffar sig s. k. svafveltråd, skär den i små bitar, hvilka man på en gammal porslinstillrik upp-lägger till en brasa. Då den blifvit tänd, hålles syltglasat så länge däröfver, tills det är fyllt med blå svafvelånga. Sedan den kokheta sylten ifyllts, hålles den i vatten blötta blåsan öfver, dock så att man kan sticka en lång antänd svafveltråd mellan syltytan (som ej bör räckta till syltburkens rand) och blåsan. Ända tills tomrummet synes blött af ånga, håller man kvar svafvel-tråden, hvarefter man binder fast blåsan ordentligt.

I brist på svafveltråd kunna vanliga svafvelstickor användas; dock bör man därvid noga akta sig, att ej stickan börjar brinna, utan hållas glasen öfver, endast så länge själfva svafvet brinner.

Syltens hållbarhet i på så sätt svaf-lade syltburkar är en känd sak, och man behöfver ingalunda frukta, att svaf-let skall inverka skadligt på helsan; syran oxiderar snart till svafvelsyra, från hvilken ju intet vin är fritt.

Stenia.

Krusbärsallad. 2,125 gr stora, mogna, röda krusbär klipmas och torkas på linne. 1,063 gr socker kokas till en tjock lag; däruti kokas en matsked nejlikor, en d:o kanel och sist 16 cl. ät-tika. Bären kokas som till sylt.

Arrakssylt. Man väljer en hög sylt-burk, håller $\frac{1}{2}$ liter arrak (eller efter be-lag rom, franskt brännvin, renaste vin-sprit — hvilken senare faller sig billi-gast) på botten och fyller burken så småningom, ända till 5 kg. med råa bär, hvilka man — hvar sort för sig — förut blandat med nära på lika vikt strösocker till saftbildning. Naturligt-vis bör burken öfverbindas. Skulle en börjande jäsning förmärkas, har för mycken fruktsaft utvecklat sig och bör något af spirituosalaget tillsättas. Det är ett ganska bekvämt sätt att efter hand tillvarataga äfven små portioner af goda bär. Jordgubbar, smultron, körsbär, vinbär, plommon, mirabeller, aprikoser, persikor, päron och äpplen (båda senare i tunna skifvor) egna sig därtill, krusbär mindre, ty skalen blifva alltid hårda.

Stenia.

Rättelse. De flästa läsarinor torde ha förstätt, att hela sista meningen i beskrifningen om saft af *Fläderbär* ej hörde dit, utan genom sättarens miss-tag förflyttats på orätt ställe. Fortsätt-ningen på fläderbärsaft lyder: Då de äro rätt heta silas saften, som utan socker kokas $\frac{1}{2}$ timme, fylles på buteljer, korkas och hartsas. Bären kunna kokas engång till med litet vatten och behandlas lika som ofvan; då anteck-nar man på buteljerna »pålakning». Vill man koka sått saft, räcker $\frac{1}{2}$ kg socker på 1 kg saft. (Ett pålitligt sätt att bereda fläderbärsvin meddelar jag gärna på begäran.

Stenia.

Toaletten.

Cold-cream nyttjas mot ömtålig, torr, glanslös hud för att göra denna mjuk och smidig, likaså är den ett förträffligt medel mot sönderspruckna läppar och hud, som vätskar sig (särskildt mot små utslag). Vid inflammerad rodnad och plägsam hetta på det inflammerade stället verkar den angenämt afkylande. Före användningen bör huden tvättas med en i ljumt vatten doppad svamp och torkas med en ren linnehandduk.

Den engelska *cold-creamen* består af: 2,5 gr. hvitt vax och vallrat och 15 gr. mandelolja och rosenvatten. Den tyska *cold-creamen* kan man själf bereda sig på följande sätt: man tager 4 gr. hvitt vax, 5,1 gr. vallrat, 32 gr. mandelolja, smälter allt tillsammans och tillsätter

Hud- och Magsjukdomar

behandlas instundande sommar vid Hjo Vattenkur-anstalt af Doktor A. Afzelius, Stockholm.

[1855]

2 En ung flicka önskar under ett år blifva inackorderad i treflig familj på landet, för att grundligt lära alla inom hus förekommande göromål. Svar till »17 år», Ranten. [2391]

2 unga flickor som vilja dela ett stort rum, erhålla inackordering i verkligt godt hem i Stockholm, Grefteuregan 24 C. 1 tr. Fröken Rådberg. [2435]

2 flickor få god hel inackorder. Trefl. rum, naturskönt och friskt. Godt och vänl. hem. Billigt. S., p. r. Sölvesborg. [2430]

En flicka om 9 à 10 års ålder kan uti ett bättre hem i Stock-holm blifva inackorderad samt erhålla en moderlig omvårdnad, för att tillsammans med egen dotter gemen-samt begagna skola. [2426]

Inackordering.

För täflan med 12-årig dotter önskas en flicka af god familj. Undervisning meddelas i språk och musik af utmärkt skicklig lärarinna. Öm och moderlig vård utlovas. Pris 300 kr. Svar till »Elsa», Lysekil p. r. [2450]

F. d. Beskowska skolan,

fullständigt läroverk med dimissionsrätt — mogenhetsexamen äfven på Reallinien — börjar sitt 24:e läsår den 16 september, då klasserna 7:a—4 inställa sig kl. 10 f. m., de öfriga till och med 2:a förberedande kl. 1 e. m.

Nyanmälda, som icke redan exami-nerats, och egna, examen underkastade lärjungar infinna sig den 12 sept. kl. 8 f. m.

Nybörjare (omkring sex år gamla), äfven *flickor*, infinna sig den 22 sep-tember kl. 10 f. m.

Anmälan till inträde i skolan mot-tages från och med den 1 september alla helgfria dagar, Engelbrekts-gatan 9, af undertecknad. Dessförinnan med-delar doktor C. G. Bergman upplys-ningar.

Lämpligaste inträdesåldern: från sex till nio år.

D:r Ludvig Lindroth.

Föreståndare.

[2461]

Lektioner i oljemålning

meddelas åt såväl nybörjare som mera försigkomna af en vid undervisning van lärarinna. Lektionstid kl. 11—3. Pris pr dag 2 kr. Då årstiden med-gifver, sker undervisningen äfven ute, efter naturen. Adress lemnas å Iduns byrå. [2431]

Nytt! Nytt!

Hygrometer

(Fuktighetsmätare).

Visar tillförlitligt den blifvande vä-derleken 24 till 48 timmar förut.

Prof mot insändandet af kr. 1: 12 franko eller mot postförskott.

I parti högsta rabatt.

Köpas bäst endast från

Erik Palmblad, Horndal.

(G. 5260)

[2291]

HENRIK GAHNS

Koncentrerade Amykos

rekommenderas för medicinskt ändamål vid svårare hud- och halsåkom-mor, såsom för reformar, finnar, elak-artade sår, brännskador, difteri o. d. Säljes i välförsedda detaljaffärer.

Efterse noga, att

hvarje flaska

ofvanpå korken

bär vidstående

fabriksmärke.

[1515]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte. OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechtens berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmsjö. [1367]

Stockholms äldsta Möbel-Affär,

(f. d. fru D. Josephsons)

83 Järntorget 83

rekommenderar ett stort, väl sorteradt lager af såväl de mest eleganta som enklare möbler, hvaribland Förmaks- och Salongsmöbler i nya och smak-fulle stilar, samt flere sorters Enkel- och Dubbeldivaner af bästa konstruk-tion. [2357]

Välsydda barnkappor,

såväl större som mindre, förfärdigas och säljas till billiga priser, dessutom allt hvad som till kappsömnadsarbetet hör, pelsarbeten, skinnkragar m. m., Hökengatan 9, 2 tr. upp, Ev. Lindgren, (f. d. sömmerska hos Kühm & Faxen.) [2464]

Från Grenna Plantskolor

försäljas utmärkta Frukträd, Bärbuskar, Parkträd och Parkbuskar.

Priskurant på begäran franko.

Alfr. Nilsson,
Grenna.

[2492]

(G. 21802)

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Hufvudkontor: Mynttorget 7.

[1366]

T Ja

Arendiska Stenograf-Institutet

(i förening med Brunells Handelsskola), Stockholm, 48 Drottningatan 48. Referat ombesörjas. Undervisning meddelas af auktorise-rade lärare.

OBS! Kurs börjar i september. Anmälningstid kl. 10—1. [2432]

På Em. Girons förlag:

Godtköpsupplaga.

Kok-Konsten,

af Ch. Em. Hagdahl, med. doktor.

Ny omarbetad upplaga.

Omr. 3,000 matrecept och 300 afbildningar.

Åttonde häftet à 60 öre.

(G. 21766)

[2053]

SVARTVIKS

Stärkelse,

svenskt fabri-kat, gifver lin-net, utan att för-störa det, en bländande hvit färg. Till salu hos alla speceri-handlande i ri-ket. [1487]

Färger och Utensilier

för olje-, akvarell-, gollache-, pastell-, glas-, porslin-, terracotta-, bronce-o. chromomålning hos

Eug. Wingård,

Färg- och kemikaliehandel,

34 Södergatan 34.

Malmö.

(G. T. A. 3706 x 1)

[2433]

Husmödrar m. fl.!

Låten icke edra matvaror taga skämning. Genom att begagna

PRESERVITAS.

kunna matvaror af alla slag, råa som kokta, bevaras fullkomligt friska ganska lång tid, och detta utan nämnvärd kostnad eller möda.

Handelskemists intyg samt de mest ample loford om dess användning föreligga.

Säljes hos hvarje välfournerad specerihandlare à 60 öre pr paket samt i parti genom hufvudförsälj-ningen i Stockholm.

J. Eriksson,

17 Drottningatan 17.

[2148]

Allm. Telefon 6136.

Paris

16 Rue Marbeuf 16

(Champs-Élysées).

M.elle de Ron reçoit des pension-naires. Excellentes références. S'adres-ser, pour renseignements, à m.me Lund-holm de Paris, 9 Smålandsgatan, Aout Sept. [2335]

småningom under det blandningen kallnar och under ständig omröring 1 droppe rosenolja och 16 gr rosenvatten.

Bakning.

Hvetebröd. Under den varmare tiden af sommaren händer lätt att deg under jäsnigen surnar. Vid hvetebrödsbak är detta lätt att förekomma, på samma gång som degen blir bättre och smidigare, samt lätt att baka ut, utan att mycket mjöl behöfver användas vid utbakningen, om man förfar på följande sätt:

Aftonen före baket kokas 3 liter mjölk upp, och då den svalnat så pass att den kännes ljum, slås den i träget och till denna för 5 öre prässjäst, som förut upplösts i litet mjölk, hvarefter ungefär 4 kg. hvetemjöl arbetas i. Väl öfvertäckt lemnas degen att jäsa till påföljande morgon klockan 8 eller 9, då den åter göres upp, hvarunder tillsätts 425 gr. pudersocker och 425 gr. skiradt smör (ägg, om man vill, och då endast gulorna), härpå låter man den stå att jäsa upp ordentligt, hvartill pläga fordras ungefär 2 timmar; sedan arbetas den duktigt på bordet, innan den uttages. Så litet mjöl som möjligt användes vid utbakningen.

Fönsterträdgården.

Snäckor som amplar för levande blommor. Man bör ej plantera i dem, såsom man ofta ser i köpta amplar, växter som fordra omväxlande ljus och skugga, eller som genom sin utveckling snart bli för stora för apeln. Till den med löffjord fyllda snäckan lämpa sig särskildt små ormbunkar såsom *Pteris serrulata*, *Adiantum Capillus Veneris* och den prydliga *Asplenium trichomanes*, som bildar ett motstycke till de runda bladen på det bekanta »Arons skägg». (*Saxifraga sarmen-tosa*).

Tvätten.

Tvättskinnshandskar rengöras bäst, om man drager dem på sig och tvättar dem i ljumt vatten, i hvilket man vispar en äggula. Man sköljer dem sedan väl och hänger upp dem att torka, men drager dem ännu en gång på sig, innan de torka fullständigt. Slutligen gnidas de med tålgstenspulver.

Alla kulörta sidentyger såväl som alla med silke broderade dukar, bordlöpare o. d. rengöras förträffligt i potatisvattnet af rå, rifven och sedan afsildad potatis. Tygerna bli som nya och erhålla äfven genom detta rengöringssätt den styfhet, som eljes endast nya sidenföremål ega.

Filet-guipure-arbeten tvättas på vanligt sätt, men spännas, väl urvidna, ut på ett bräde för att torka, hvarvid alla uddar med knappålar fästas på brädet efter mönstrets bredd. Först sedan arbetet är väl torrt, tages det af brädet och ser då ut som nytt.

Bostaden.

Fettfläckar på tapeter borttagas, om man bstryker dem med en blandning af bränd magnesia och benzin.

Att borttaga fläckar ur lampkuper. Inbrända gulbruna fläckar på lampkuper kan man fullständigt få bort genom att duktigt gnida dem med fuktadt koksalt.

Hvarjehanda.

Att göra korkar lufttäta. Man tager en blandning af 10 gr. gelatine och 15 gr. glycerin i 1/2 liter vatten, lägger korkarne några timmar däri och aftorkar dem, innan man använder dem. De ha nu blifvit lufttäta och erbjuda något större garanti för att frukt- och bärsafter skola hålla sig. Likväl böra dessa ej förvaras i källaren, utan på någon torr, sval plats.

Percy F. Luck & Co
Stockholm.

China Theer.

Congou.	Pris pr kilo
Finest Moning	11: —
Kungchow	9: 20
Oonfa	7: 70
Moning	6: 20
Kaisow n:r 1	5: 25
Kaisow n:r 2	4: 30
Kaisow n:r 3	3: 50
Congou	2: 80

Souchong.

Finest Souchong	11: —
Lapseng Souchong	7: —
Souchong n:r 1	5: —
Souchong n:r 2	4: 30

Blom The.

	Pris pr kilo
Finest Blom Pekoe	16: 50
Blom Pekoe n:r 1	9: 70
Blom Pekoe n:r 2	7: 30
Finest Scented Orange Pekoe	7: 80
Hyson (grönt)	6: 20
Scented Orange Pekoe	6: 20
Oolong	5: 25

Indiska Theer.

Finest Assam	11: —
Malty Cachar Pekoe	9: —
Assam	6: 20
Ceylon	6: 75
Darjeeling	4: 80

The-Blandningar.

	Pris pr kilo
Non Pius Ultra	11: —
O. T. D.	8: 50
Czarens	7: 30
Mandarin	6: 40
Stora Moguls	5: 40
Mikadons	4: 50
Kalifens	3: 50
Rehausens, original	7: 10
Rehausens	4: 30
Smulthe	3: 50

Särskildt framhålla vi »Stora Moguls» och »Mikadons» theblandningar à kr. 5: 40 och 4: 50 pr kilo såsom varande mycket passande hushålls- the af god kvalitet.

Försändelser till landsorten emot efterkraf eller postförskott. [1645]

Husmödrar!

Försöken *Th. Winborg & Cris* i Stockholm tillverkningar af

Lactoserin-Cacao,

förordad af professorerna C. E. Bergstrand och Olof Hammarsten;

- Concentrerad Ättika på flaskor för utspädning.
- Senap, blandad som engelsk o. fransk, flere sorter.
- Biffstekssås,
- Soja,
- Malda kryddor (garanteras oblandade) på bleckdosor med genomborrade lock.

Flere prismetalljer erhållna, och äro fabriken fullt jämförliga med de bästa utländska. Tillhandahållas hos hrr specerihandlare. [2228]

Etablerade 1850.
P. Ericsson & Co.
Göteborg.

Rekommendera sina Patenterade

Persiennner.

Obs. I Obs. I

Solidaste o. elegantaste fabricat t. billigaste pris. I-lustrerad priskrant sändes franco på begäran.

Våra persiennner ha framför rullgardin. så stora förd. att ingen använder rullgardin. efter gjord jämförelse.

(Nord. A. B. Göt. 4070x6) [2427]

En dublett eller enkelrum, väl möblerade med egen ing., friskt och centralt belägen, finn. att hyra. Hel inackord. kan äfven erhållas om ann. göres hos doktorinn. A. Sandelius, Södertelje. (S. N. A. 2846) [2463]

Telefon F. Beck & Son,

58 66. 36 N:a Smedjeg., utföra af erkänd bästa godhet Presentalbum, Praktband, Diplompörföljer m. m. i lädermosaik, punsadt läder med förgyllningar etc. OBS. All vanl. bindning t. lägsta pris. [2380]

Prytz'

Kinesiska och Indiska

TE

packadt i bleckdosor och stanniol, säljes genom hrr specerihandlare. (Nord. A.-B., Göteborg. 3632x7) [2071]

Glasögon

Pincenez, Teater- och Reskikare m. m. af bästa kvalitéer hos Fabrikör C. G. Collin, 3 Storkyrkobrinken 3. Filial: 20 Fredsgatan 20. [2358]

Svea Damlifvet.

Tillverkad af finaste kamgarnstyg i endast moderna mönster, blusfason med sleif, pris pr st. 3 kr. Order expedieras till landsorten mot efterkraf. [2269] A. Williamson, Stockholm.

Alldeles nytt och desutom ovanligt vackra och välsittande äro de omtyckta Damvästar af bästa ullgarn och med stilig isättning och bänd, allt i de vackraste färger, som fås endast från ALB. S. JONSSON, Göteborg. Sändes hvar och en mot 4 kr. efterkraf. Parti rabatt. Uppgif storlek. [2272]

Stort urval af Glas- och Porslinserviser i nya, smakfulla mönster. Nysilver, Nickelvaror, Brickor, Knifvar och Gafflar, Lyxartiklar. Reel behandling. Billigaste priser.

G. Johanson

Kosta Glasmagasin 24 Regeringsgatan 24. [2373]

Sparsamma Fruar!

Gammalt ylle och ull emottages till spånad, väfning af såväl hand- som maskinväfd tyger, äfven passande till gardiner. Schalar, filtar, doffel, utmärkta kläden till herrkostymer m. m.

OBS! Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn eller väfnader. OBS! Spånadsafgiften den billigaste här på platsen. Telefon 26 53. [2366]

Hildur Andersson. 12 Klara-Norra Kyrkogata 12.

Svanström & Co,

Myntgatan 1, Drottninggatan 9, Södermalmstorg 4, Norrmalmstorg 1,

Pergament-papper

att användas vid öfverbindning af syltburkar. [2252]

Olycksfall-Försäkrings-Aktiebolaget **SKANDINAVIE** meddelar olycksfallförsäkring. [2448]

Läkareråd.

Nitte. Gif honom 2-3 gånger dagligen ett punschglas Carlsbadervatten.

Jungfru A-a. Utan undersökning kunna vi ej yttra oss härom. — Adress: Hamngatan 3. A.

K. B. i G. Använd sköljningar med kallt vatten två gånger dagligen. Förbättras ej det onda, bör Ni personligen vända Er till läkare.

Amy. Ert »håll» beror sannolikt på inflammationer i musklerna eller underhudsbindväven på dessa ställen. Massage vore bästa medlet; kan sådan ej erhållas, bör Ni låta någon morgon och afton grundligt gnida dessa ställen med kamferolja. Något järnmedel (t. ex. ett fullt punschglas Karlstads järnvatten vid måltiderna) under sex à sju veckors tid skulle säkert göra Eder godt. Då ni aldrig bostar, är väl knappast troligt, att Ni har »början till lungots».

24-årig flicka. Mycket är ej att göra. Ni bör laga, att Ni har jämn, daglig afföring samt undvika soppor, kaffe, vin, öl och mycket kryddad eller salt föda.

X. Y. Z. Tag under några veckor tre gånger dagligen tre stycken *Plula ferrate cum chinina*. Tag kväll och morgon en afrifning med lakan öfver hela kroppen med vatten af rumstemperatur. Förtär kraftig föda, synnerhet mjölk och ägg, och drick dagligen en halfbetelj porter. Vistas så mycket som möjligt ute. Ifall humöret uppe, ty så vidt Ni ej vidare utsätter Er för orsaken till Ert onda, kan ni säkert hoppas förbättring. »Lämpliga böcker bör Ni ej skaffa Eder.

Förlofad. Sannolikt finnas flere. I alla händelser bör Ni använda följande medel. Tag två dagar å rad tre gånger dagligen fyra stycken Santoninkakor (*Trochisci Santonina*). Tre timmar efter det Ni tagit de sista fyra kakorna, tages två matskedar ricinolja. — Att orsaken till Ert diarrhé kan vara närvaron af mask, är ej omöjligt. *D.r - d.*

Frågor.

Nr 703. Hvar köpas snörmakerier bäst och billigast? *Pattig sömmerska.*

Nr 704. Hvilket är bästa sättet att konservera s. k. konservärter för vintern, och hur lagas de smakligast? *Magdalena.*

Nr 705. Huru användes aseptin för köttkonservering, och hvad är bäst, aseptinpulver eller aseptin på flaskor? *Magdalena.*

Nr 706. Vill någon af Iduns läsarinor upplysa mig, på hvad sätt man kan erhålla medel att vistas vid en folkhögskola? Hur mycket man erhåller? Om någon sådan pågår under vintermånaderna, t. ex. vid Tärna i Vestergötland? Om man kan erhålla statsmedel afven till Hästbergs i Dalarne? Snart svar emotes tacksamt af *Martina.*

Nr 707. Skulle någon af Iduns läsarinor, som genomgått folkskollärarynneseminarium, vilja säga mig, om det är möjligt att på egen hand studera till inträde i tredje klass. Hvilka läroböcker som begagnas? Har Lundenska lärarinneseminarier börjat? Är undervisningen fri? *Martina.*

Nr 708. Hvilken bland de många undervisningsböckerna angående skötsel och vård af växter i boningsrum kan rekommenderas såsom mest praktisk och tillförlitlig? För svar blefve Olga mer än tacksam. Likaså för ett råd, som kunde hjälpa mig befria en del växter från en otalig mängd små vita skadedjur, som uppenbara sig i jorden. Samma fråga har i Idun besvarats med ett förklarande, att karbolvatten skulle fördriva dem — men kan man våga använda detta utspäddt, utan att förstöra växten? *Olga.*

Nr 709. Skulle någon af Iduns ärade läsare godhetsfullt vilja upplysa mig, om en revers, utfärdad den 30 mars 1880, ännu är giltig, eller om den, för att vara det, måste omskrivas? Jag tycker mig hört, att reverser ej äro giltiga mer än 10 år, är dock ej fullt säker därpå och blefve därför särdeles tacksam för ett svar på denna fråga af någon lagkunnig person. Svaret torde godhetsfullt ställas till *Edil K. Ystad.*

Nr 710. Af Elisabeth önskas få veta det vackraste och starkaste sättet att samman-sätta klädesbitarne till mattan, då man gjort dem färdiga. *Augusta.*

Nr 711. Vill någon af Iduns ärade läsarinor säga mig ett säkert, men oskadligt medel mot hårfallning? *Karin.*

Nr 712. Vill någon godhetsfullt upplysa en småländska, huru hon skall vinna inträde såsom elev i »Palmgrenska slöjdskolan» i Stockholm eller hos »Handarbetets vänner». Hos hvem skall hon anmäla sig? Hvad kostar kursen, och hur länge räcker den? *Karin.*

Nr 713. Vill någon af Iduns läsarinor gifva beskrifningar på trefliga och moderna antimakassar jämte virkade spetsar till gardiner, vore jag mycket tacksam. *Karin.*

Innehållsförteckning.

Agnes Janson. (Med porträtt.) — Frågor; efter *Richard Leander af G. Å-k.* — En obligatorisk fara; några ord till mödrarna om vaccinationen och huru den bedrifves hos oss, af *G. H.* — Också ett porträttgalleri; af *Björn.* — Om presentationer. — Hemlif; af *Lisseg.* IV. — Europeiskor eller vildninnor? — Teater och musik — Konst. — Striden om hjärtan; ur ett kvinnolifs historia; af *Johan Nordling.* XIX: Gulnade blad. (Ports.) — Från Iduns läsekreter.

Förslag till matordning för veckan 31 aug. — 6 sept. — Soppor. — Huskurer. — Trädgården. — Säser. — Handarbeten. — Drycker. — Syltning. — Toaletten. — Bakning. — Fönsterträdgården. — Tvätten. — Bostaden. — Hvarjehanda. — Läkareråd. — Frågor.

Clara Fabriks Stearinljus
[2130]
Maltextrakt.

PRISBELÖNT: PARIS, LONDON, MALMÖ, ANTWERPEN

(Nord. A.-B., Göteborg. 3241x3) [2442] Oscar L. Björkbom, Göteborg.

Praktiska arbetsskolan för barn och ungdom, högre läroverk för flickor och gossar.

Läroverket, som äger dimissionsrätt, mottager flickor och gossar från nybörjare till sådana, som beredas till studentexamen eller praktiska yrken. Valfrihet i afseende på läsämnen. Handarbete och slöjd. Undervisningen i levande språk så ordnad, att lärjungarne under årens lopp afven lära tala språken. Stor lekplats. Årsredogörelse i Flodins och Fritzes bokhandel. Anmälan hvarje onsdag och torsdag kl. 10—12 i läroverkets lokal, Brunkebergstorg 2. [2334] K. E. PALMGREN.

Kungsholms Elementarskola för flickor och gossar.

5 Schéelegatan 5.

Höstterminen börjar den 6 september. Fullständigt läroverk för flickor, som mottagas på alla stadier från 6 till 16 år. Gossarne beredas till 1:a, 2:a och 3:e klassen af allmänna läroverken. Mottagningsstid kl. 10—12 f. m. (S. N. A. 2823) [2437] Elisabeth Hägg.

Richard Anderssons Musik-Skola

öppnas åter den 18 sept. Undervisning meddelas uti pianospelning, harmonilära och kontrapunkt. Arbetsplan och honorar oförändrade.

Förfrågningar och anmälningar emottagas: skriftliga till den 15 sept., muntliga den 15, 16 och 17 samma månad kl. 12—2 midd., 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar onsdagar och lördagar kl. 12—13. Förutvarande elever, som önska fortsätta, anmodas ånyo aumäla sig.

Stockholm, Brunngatan 28, 2 tr.

(G. 21680) [2438]

Uti en utländsk familj i Stockholm erbjudes inackordering åt unga damer, som komma till Stockholm för studiers idkande. Förutom daglig öfn. i fransk o. engelsk konversation kan afven grundlig undervisn. erhållas i dessa språk samt i tyska, spanska, stenografi och handarbeten. Referenser och vidare upplysningar lemnas af fru Marianne Johns, född Sugnet, 8 B Karduanmakaregatan, 2 tr. [2140]

Luther-ringen.

En värdefull och sinnrik present är den naturtrogna efterbildningen af det berömda konstverket, som finnes uti silfver och guld från 5 till 34 kronor. Närmare beskrifning och priskrant gratis. K. Holmström, Stockholm S. [2444]

Sängar o. Sängkläder,

från de enklaste till de elegantaste, jämte Täcken, Filtar, Fjäder och Dun samt allt, som hör till en välordnad Sängutstyrelse, realiserar nu till ovanligt låga priser i

43 Drottninggatan 43

5 Stora Nygatan 5

STOCKHOLM

H. Asch & C:il,

Kongl. Hofleverantörer. [2394]

!! Husmödrar !!

Hafven I ej försökt »Pamelopulver» ännu, så gören det genast. Af endast Pamela och vatten koket I den läckraste kräm; hvarken saft, socker eller potatismjöl behöfves! Säljes i paket à 50 öre. Fråga i närmaste handel, om det finnes där till salu, i annat fall kunnen I rekvirera direkt från fabrikanter *A Winther*, Karlstad. [2138]

1 öre Transporterbilderalbum, 13 sorter från 1 till 9 öre pr st.; billigast i Sverige. Broderialbum, extra fina sorter, från 9 öre.

Hopsättningsark, styft kartongpapper 2 1/2 öre. Gratulationskort från 1 1/4 öre till 25 kr. pr st.. Illustr. katalog öfver Speldosor, 200 sorter, Ur, 100 sorter, sällsynta Leksaker, 100 sorter, Kedjor, Ringar, Mek. Kravattnålar o. d. sändes på begäran gratis.

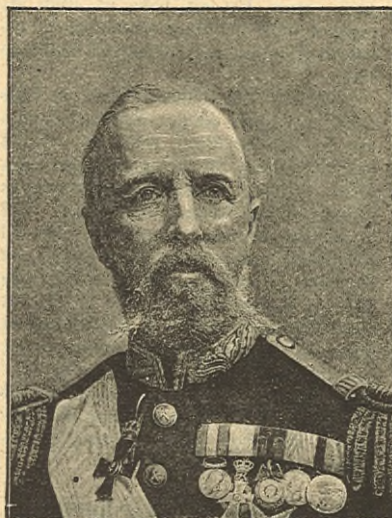
F. Gustavson,

Göteborg.

[2455]

Nyaste porträtt i bröstbild af Konung Oscar II
och
Drottning Sophia.

Fullkomligt lika fotografier i kroppsstorlek, konstnärligt utförda och ytterst porträttlika, försvara dessa porträtt sin plats afven i det finaste hem.

Storlek 39x51 c. m. (15x20 tum)

Porträtten, hvaraf prof förevisats prins Eugen, hafva vunnit H. K. H:s erkännande. — Tidningar, som omnämmt porträtten, hafva intygat dess porträttlikhet och prydighet.

Se för öfrigt nedanstående intyg, hundratals liknande skulle kunna aföras.

»Herr G. T. Ljunggren, Stockholm. Har haft nöjet mottaga rekvirerade D. D. M. M. Konungens och Drottningens porträtter, och uppfyller jag gärna Eder önskan att vitsorda, det desamma uppfylla alla billiga fordringar beträffande såväl likhet som utförande. Likvid 8 kr. pr post.

Högaktningfullt

C. Munck.

Öfverste o. Chef för K. Helsinge Regemente.»

Båda porträtten tillsammans kosta:

I extra fina, 2 tum breda, i svart och guld ornerade ramar med Kongl. kronor i guld kr. 8:—

I ramar af samma slag, men utan kronor » 6:—

All försändning sker mot efterkrav eller förskottslikvid. Order ställas till

Gust. Th. Ljunggren,

[2364] 7 Vegagatan, Stockholm.

Knypplade

Altarduksspetsar

af olika och paramentariska mönster från 6 till 35 emtrs bredd. Profbok för urval sändes på begäran.

Fru *Charlotte Randel,*

(Spetsknypplingsaffär) adr. Vadstena. [2417]

Bort med liktornarne!

Deletor.

Ett nytt, osvikligt, smärftfritt liktornsmiddel (bättre än *Colloidin* och alla andra liktornsmiddel) borttager fullkomligt liktornar med roten inom kortaste tid. Inlagdt i eleganta kartonger har *Deletor* den stora fördelen framför alla dylika medel, att man ständigt bär det på sig. Hvar och en, som har liktornar, skall skatta sig lycklig efter att hafva använt *Deletor*. Hvarje kartong kostar 1 kr., som insändes som postanvisning eller i spårmarken. Post- o. telegrafadress »Deletor», *Upsala, Vaksalatorg 27* och *Göteborg, Magasinskvartret 1 & 2.* [2424]

Bästsorterade

BOSÄTTNINGSMAGASIN I SVERIGE.

Josephsson & Ågren

13 Drottninggatan 13

[2397]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkraf och f3, när varans art sådant medgifver, returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsendas. [1349]

Kunglig Hofleverantör Otto Gillbergs

Etui- & Portföljfabrik,
Specialaffär för alla finare arbeten i läder, physch, sammet och siden etc.
36 & 38 Hamngatan 36 & 38.
Telefon 49 70.

Rekommenderar sina tillverkningar af alla slags Etuier, Portmonnäer, Plånböcker, Portföljer, Damväsor, Sy- & Smyckeskrin m. m., i vackra mönster.

Montering af Tapesseriarbeten.
Infattar Akvareller, Fotografier och Planscher i ramar med passepartout eller kartonger.

Ramlister till billiga priser.

Obs. Fullständigt snickeri i fabriken.
Goda varor. Egen tillverkning.
Billiga priser. [2273]

Banyuls-Trilles.

Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för convalescenter och svaga personer i allmänhet.

Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris för butelj kr 3: — hos
Högstedt & Co.,
[2327] Stockholm, 32 Regeringsgatan.

100 ark godt papper

samt

100 st. kuverter

säljas för endast

60 öre

hos

WILH. HAGSTRÖM

Pappershandel

HUDIKSVALL. [2384]

OBS! LUDV. AXELSONS Guld-,
Silfver- & Nysilfvermagasin. St.
sort. lager t. allra lägst möjl. pris.
Förlofningsring. af brukt. storl. på
lager. Rep. o. omförsilfring. utf.
utmärkt väl och bill. Äkta stenar,
guld och silfver uppköpes. [2219]
85 Vesterlånggatan 85, telefon 65.

Hvarje husmoder,

som sätter värde på att vid hembakning erhålla goda småbröd och tårter, spis- och knäckebröd, olika sorters limpor, olika slags karameller och glace samt god jäst m. m., m. m. bör insända 75 öre i frimärken till C. O. Ekblad & Comp:s bokhandel i Vestervik, då portofritt erhålles en tillförlitlig Sats-bok för nämnda ändamål. [2167]

Adolf Bonniers förlag:

Rådgifvare för husmödrar.

En samling råd och upplysningar för hemmet och hushållet. Bearbetning från tyskan af O. H. D. Med 68 upplysande träsnitt. Pris 3: 50, inb. 4: 50. [03]

Kuverter!

För vinnande af utrymme realiserar under denna och nästa månad ett större parti Kuverter af flere olika kvalitéter och storlekar, i poster om 200 st. till 50 öre.
CARL MARTELL,
Stortorget 3.
[2312]

KARL ERIKSSON,
Medalj i Stockholm 1866, Köpenhamn 1872, Wien 1873.
Perukmakare,
(etablerad 1860).
STOCKHOLM
52 Vesterlånggatan 52

Specialité:
Peruker för damer och herrar.
Fru Erikssons damfrisering verkställer Kamning och arrangerar Brudklädsel.

Allm. tel. 24 18. [2170]

KORK.

Från undertecknads korkfabrik rekommenderas för hushåll

Butelj-, Krus- o. Flask-kork

äfvensom öfriga korksorter.

Order till landsorten expedieras mot efterkraf.

Freder. Nymansson,
1:sta Långgatan 3,
Göteborg.
[1733]

27 december

är 3:dje dragningen i Kulturhistoriska Föreningens lotteri

på konst-, industri- och slöjdföremål. Lotteriet omfattar 10,000 vinster, värda 175,000 kr., och med hufvudvinster af 2,500, 2,000, 1,500 och 1,000 kr. värde. Lottsedlar till 2 och 3 kr. säljas i alla boklädor. [1939]

Papper & Kuverter

erhållas billigast från

WILH. HAGSTRÖMS
Pappershandel

HUDIKSVALL.

Prover sändas på begäran franko. [2383]

Seltersvattenapparat,

på hvilken man för 20 öre erhåller 4 flaskor seltersvatten.

Pris med alla tillbehör kr. 5, pulfver 20 öre pr sats.

Expedieras t. landsorten mot efterkraf. Emballage 50 öre.

Emil Uddenbergs
Bosättningsmagasin,
11 Brunkebergstorg 11, Stockholm.
[2354]

S:t Galmier,

nytt läskvatten,

tillverkningen under kontroll af hr professor med. d:r S. Jolin.
Bryggeri-Aktiebolaget Sveas Mineralvattenfabrik,
Bergsgatan 23.

Bell telefon 11 97.

Allm. telefon 64 77.

S:t Galmier, det på kontinenten, isynnerhet i Frankrike, mest använda läskvatten är förordadt af svenske läkare och rekommenderas som en lätt och helsosam dryck på grund af nedan stående:

Utdrag ur protokoll vid Svenska läkaresällskapets sammanträde den 27 maj 1890.

§ 6. Hr Sondén omnämnde, att artificiellt S:t Galmier-vatten af fabriken Svea införts i marknaden, och förordade dess användning såsom läskedryck i stället för de allt för mycket använda biliner- och vichyvatten. Dessa starkt alkaliska vatten kunde svårigen vara lämpliga att förtära i de mängder, som mången, ej minst i Stockholm, plägade göra, och det skulle, enligt hr Sondéns tanke, vara vida nyttigare att såsom läskedryck förtära sådant vatten som S:t Galmier, hvilket också på kontinenten erhållit vidsträckt användning i detta hänseende.
Rätt utdraget betygas
M. Sondén.
[2301]

Carl Johansons

Möblerings-affär,

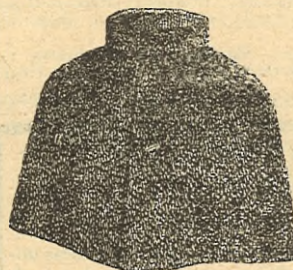
[2306] 45 Drottninggatan 45, en tr.

Stor utställning af Möbler i moderna och antika mönster.

meddelar
Lifförsäkring och Lifräntor.

[2322] Hufvudkontor:
28 Drottninggatan 28.

Moderna Pelskragar,

passande för både höst och vinter, i stort urval från 7 kr. till högre priser hos

D. Forssells Söner & Co.,
10 Drottninggatan 10.
[2457]

Äkta

Haarlemska Blomsterlökar

billigast och bäst

SVENSONS
Fröhandel

17 L-a Nygatan 17

Priskurant utkommer i dagarna och sändes på begäran gratis. [2316]

På Wilhelm Billes förlag:

Huru männen fria.

Den ödesdigra frågan med dess svar af Agnes Stevens.

Pris 2: 25. [1736]

GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
38 Vesterlånggatan 38

Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [1352]

Klädningsstyger
Profver kostnadsfritt.
Rekvizitioner fraktfritt.
OBS. Meddelningar bifölja
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör.
STOCKHOLM. [1735]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris —

I Barnängens Försäljningsmagasin,

Vesterlånggatan 47, Stockholm,
samt hos hvarje välförsedd detalj-
handlare finnes urval af:

Barnängens Toalet-TVålur,

såsom Savon Royal, Savon de Bouquet, Savon Opo-
ponax, Savon de Noblesse de Russie m. fl. Syn-
nerligen rekommenderas för sin godhet, dryghet
och billighet: Savon Opoponax i stänger. Vidare

Barnängens äkta balsamiska
ASEPTINTVÅL,

den bästa i handeln förekommande tvålart, be-
redd af allra finaste olja, oumbärlig i hvarje fa-
milj, i synnerhet där barn finnas, enär Barnän-
gens Aseptintvål med fördelarne hos en god tvål
förenar vår Balsamiska Amykos-Aseptins fram-
stående egenskaper.

OBS. Barnängens Aseptintvål har genom sina absolut rena ingredienser vunnit Herrar
Läkares odelade bifall.

Barnängens Vinaigre de Toilette, som fullkomligt kan mäta sig med den berömda
från Société Hygienne i Paris; Barnängens Amykos Tandtinktur, det bästa i handeln
förekommande tandmedel; Barnängens Tandpulver, sammansatt endast af för tänderna
välgörande ingredienser och därför erkändt såsom det förnämsta inom sin bransch;
Barnängens Hårkonservator, absolut hårläkande och mjällbefriande. Barnängens Sko-
politur, oumbärligt blankningsmedel för damernas skodon. [1669]

Hvar kan verkligt godt te erhållas?

Mina äkta teer säljas endast kontant, och då alla mellanhänder undvi-
kits, kunna de lemnas billigare än hos någon, hvilket och bevisats af att

omsättningen 1889 fyradubblats.

Pr efterkräf, postförskott å 1: 80, 2: 40, 2: 80, 3: 60, 4: 80 pr $\frac{1}{2}$ kilo
(för 25 kronor fraktfritt. Alex. Barclay, Göteborg. [2441]

Liljeholmens Vinfabrik,
Stockholm,

rekommenderar nedannämnda sina tillverkningar,
som försäljas af Herrar Specerihandlande.

Krusbärsvin.
Körsbärsvin.
Vinbärsvin, rött.
Vinbärsvin, svart.
Vinbärsvin, hvitt.

Uti berättelse till Kgl. Medicinalstyrelsen för år 1880 yttrade
sig Stockholms Helseov.-nämnd mycket fördelaktigt om dessa viner.
Serverade kalla, äro vinerna en angeräm laskedryck; i hus-
håll lämpa de sig särdeles väl för tillagning af soppor, vingelé,
lemonader, bälur o. d.

Sockerade safter:

Hallonsaft.
Körsbärssaft.
Vinbärssaft, rött.
Vinbärssaft, svart.
Vinbärssaft, hvitt.

Safterna äro, enligt intyg af handelskemisten herr doktor
Setterberg »fullkomligt fria från obehöriga och skadliga tillsat-
ser, samt förhålla sig såsom rena oblandade sockrade fruktsafter».

Ättika. } Rörande dessa fabrikater yttrar herr handelskemisten d. 15 maj 1888,
Vinättika. } att de äro »fria från främmande syror, skarpa ämnen och metaller, och
Ättiksprit. } anser jag dem därför vara af utmärkt god beskaffenhet.»

OBS. Viner och safter försäljas på hel- och halfbuteljer, tredubbel ättiksprit på
större flaskor, alla försedda med etiketter, innehållande fabriksens namn, hvilket till
undvikande af förvexling torde noga observeras.

Vinerna serveras iskylda hos herrar konditorer: *Hellhacher*, Hamngatan 10,
Drottninggatan 25, *Sjöberg*, Drottninggatan 40, *Widerström*, Götgatan 5. [1831]

LARS MONTÉNS

Neutrala Kärntvål till ylletvätt, och
Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

$\frac{1}{2}$ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsätts un-
der omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning ned-
doppas plaggen, hvarefter de på vanligt sätt genom gnidning rengöras.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker: [2129]
N:r 19 Stora Nygatan N:r 29 S:t Paulsgatan.

HERM. MEETHS

Specialaffär

för

Dam-Artiklar

Regeringsgatan 26,
Drottninggatan 73 A,
Vesterlånggatan 34,
Götgatan 24.

Stort urval af

Knappar,
Snörmakerier

och öfriga

Garneringsartiklar

för

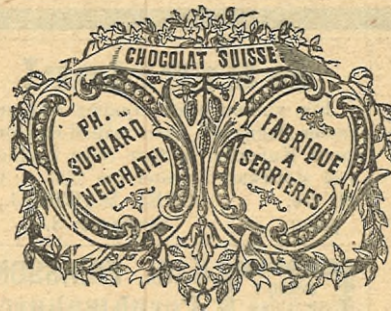
Kappor & Klädningar. [2428]

Franska Skolan, Drottninggatan 108,

börjar sitt nya läseår den 1:sta september. Vid detta åttaklassiga
läroverk undervisas i främmande språk af infödda lärarinnor. Dess-
utom finnes en förberedande skola. I svenska ämnen bestrides under-
visningen af skickliga svenska lärare och lärarinnor. Särskilda kurser,
äfvansom privata lektioner i franska, tyska, engelska och italienska
gifvas. Helpensionärer mottagas. [2456]

SUCHARD.

20 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Fabriksmärke.

Erkändt utmärkt kvalitet.
Samtliga Suchard's Chocolader äro
garanterade ren Cacao och socker utan
tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
Noisettes, Nougatines och andra
dessertchocolader rekommenderas.

Ärade konsumenter meddelas, att
fordna paket, Pure Pâte, osockrad
chokolad med blå etikett, numera
säljas i kiloförpackning med rödruktigt
omslag, bärande fabriksmärket. Detalj-
priset pr $\frac{1}{8}$ - och $\frac{1}{4}$ -kilokaka är 50 öre
och 1 kr. Kvaliteten har ej under-
gått någon förändring. [1842]

SUCHARD.

Prisbelönade

SVENSKA STICKMASKINER

40 Drottninggatan 40.

Se vidare annonsen i månadens första nummer! [1922]

OBS. Skyddsmärket.

OBS. Skyddsmärket.

C. Smitt & Co:s öfver hela riket och Äkta Säter-Olja,
grannländerna välkända

för botandet af gikt, reumatisk värk, sensträckning, magkramp, tandvärk o. d.,
där stark och hastig upphettning af sjuk kroppsdela på några minuter åstad-
kommes. Särdeles nödvändig är denna olja att hafva i hemmen å landet, där
läkare ej alltid vid behof kan erhållas. Är försedd med intyg så väl från
Handelskemisten i Stockholm som och från många personer, som med fördel
använt densamma. Försäljes hos apot. C. F. Dufva, Drottninggatan 41, och
de flesta Speceri- o. Parfymhandlare i riket samt i parti, med rabatt, hos C.
Smitt & Co, Stockholm. [1969]

Äkta Haarlemska Blomsterlökar.

Katalog gratis och franko.

Nyhet för säsongen:

Arvid Ödmann

hyacinth, mörkröd, praktblomma.

Äkta persiskt insektpulver.

Makarts-buketter, Blomstergödning för krukväxter, Hyacinthglas,
Blomstersprutor m. m., billigast hos

Sellberg & C:i,

Fröhandlare, 1 Öfre Munkbron, Stockholm. [2409]

(G. 21569)

[2409]

Profver å

Möbeltyg och Cretonne

i nyaste mönster sändas portofritt från

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,
7 Storkyrkobrinken 7, Stockholm.

Allmänhetens uppmärksamhet fästes vid den omständigheten,
att hela mitt nya och stora lager af Möbeltyger, Cretonne, Täck-
tyger, Mattor m. m. är undersökt af handelskemister härstädes,
hvaröfver intyg förevisas, och hvaraf bland annat den fördelen åt-
njutes, att äfven vid de minsta inköp man utan vidare kostnad
kan vara förvissad om, att varan är tillåten.

Priskuranter

å Sängar, Sängkläder, Trikåvaror, Hvita varor, Gardiner och
Filtar sändas på begäran.

Beställningar, uppgående till minst 50 kr., sändas fraktfritt till
närmaste ångbåts- eller järnvägsstation, undantagandes tyngre eller
mera skrymmande gods, såsom: Mattor, Möbler, Sängar och Säng-
kläder. [2440]

Juvelerare L. LARSON & C:o, Stockholm: Jakobstorg 1. [24561]
Göteborg: Ö. Hamngat. 42.

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer.